

Şehrin girişimci kadınları

Isparta'nın Gönen ilçesinde faaliyet gösteren İpek Eller Kadın Kooperatifi, bölgedeki kadınların aile ekonomisine katkıda bulun-

Kooperatif Başkanı
Ayşe Sevim Bozdoğan

bilmeleri için yöresel ve el yapımı lezzetleri müşterileriyle buluşturuyor. Gönen'de sekiz ortak arkadaşın kendi imkanlarıyla başlattıkları kadın girişimi, Ekim 2023 tarihinde faaliyete başladı. 14

Ispartalı muhabir Kemal Akagündüz

Isparta'nın Şarkikaraağaç ilçesinde doğup büyüyen Kemal Akagündüz, çocukluğundan beri muhabir olma hayali kuruyordu. Liseyi bitirdikten sonra Ankara Üniversitesi İletişim Fakültesi gazetecilik bölümünde okumaya başlayan Ispartalı muhabir Kemal Akagündüz, üniversiteyi bitirdikten sonra muhabirliğe başladı. Muhabirlik hayatına ilk olarak Isparta'da bir gazetede başlayan Akagündüz, daha sonrasında Flash TV, Show TV, Star TV gibi haber kanallarında çalıştı. Son olarak Show TV'den Star TV'ye transfer olan Akagündüz, muhabirlik hayatına devam ediyor. 6

KAMPÜS

Doğu Batı

> Mayıs 2024 > Sayı: 41

iletisim.sdu.edu.tr

kampusdogubati

SÜLEYMAN DEMİREL ÜNİVERSİTESİ İLETİŞİM FAKÜLTESİ UYGULAMA GAZETESİ

Bekir Şenlik

Bilal Burak

İrem Yılmaz

Muhsin Mimitaş

RTS'nin becerikli elleri

Süleyman Demirel Üniversitesi Radyo, Televizyon ve Sinema bölümünden farklı dönemlerde mezun olan Bekir Şenlik, Bilal Burak, İrem Yılmaz ve Muhsin Mimitaş gazetemize konuştu. Mezunlar, öğrencilik sürecini ve iş kariyerlerinde nasıl yol çizdiklerini Kampüs Doğu Batı'yla paylaştı. 8

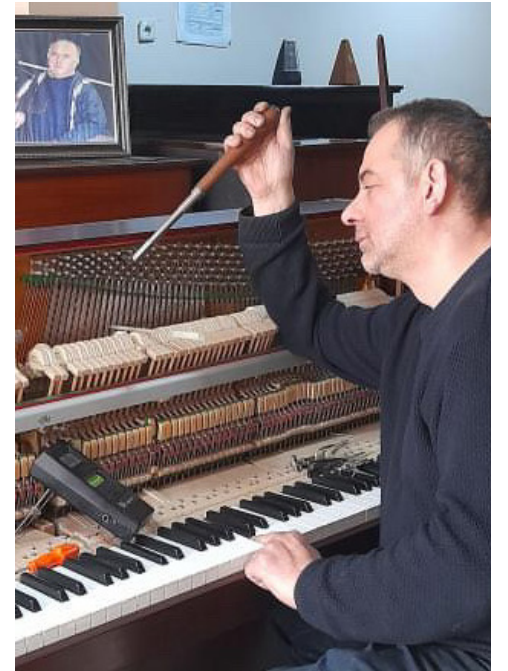
Şehrin en eski simit fırını

Isparta'nın İskender Mahallesi'nde bulunan, en eski simit fırını olan Kartal 2 simit fırını hizmet vermeye devam ediyor. Sabahın ilk saatlerinde, çıtır çıtır dumanı üstünde simitlerini müşterilerine sunuyor. Bizlerde Kampüs Doğu Batı Gazetesi olarak Isparta'nın gözdesi olan bu tarihi fırın hakkında merak edilenleri simit bağlama ustası Resat Çelik'ten öğrendik. 13

Nesilden nesile piyano tamirciliği

İstanbul Balat'ta mütevazı bir dükkanda 57 yıla aşkın bir süreyle mesleğini icra eden Bardakçı ailesi; piyano tamirini kuşaktan kuşağa aktarım yaparak işini aşkla ve tutkuyla yapıyor. Mesleğe olan tutkusunu ile işe başlayan ve koltuğunu çocukları olan Oğuz Bardakçı, Ertan Bardakçı, Bülent Bardakçı'ya devreden Mustafa Bardakçı'nın hünerli elleri kötü durumda olan birçok piyanoya ilaç oldu. Mustafa Bardakçı tamiri zorlu birçok piyanonun üstesinden gelip yıllarca bu mesleği tutkuyla, sabırla ve yüksek enerji ile yaptı. Meslek aşkını Mustafa Bardakçı'dan görüp devam ettiren oğlu Oğuz Bardakçı ile piyano tamiri hakkında bir söyleşi gerçekleştirdik. 4

Etkili iletişimde diksiyonun önemi

Türkçe'nin doğru sesletilmesi, kelimelerimizin anlaşılması konusunda ilgili Isparta Uygulamalı Bilimler Üniversitesi'nde çalışan aynı zamanda Süleyman Demirel Üniversitesi'nde de ders veren öğretim görevlisi Yasemen Göksüğü Boz ile diksiyon konusunu konuştuk. 11

28 yıllık kadayıf ustası

Isparta'da, 1996 yılında tel kadayıf işine başlayan Mehmet Akif Can, o günden bu yana kadayıf ustalığına devam ediyor. Tel kadayıf yapımına, kadayıf ustası dükkan komşularının yanında başlayan Mehmet Akif Can, küçükken babasının da bu mesleği yaptığını fakat bir süre uzak kaldıklarını belirtti. Can eskiden kendi giyim dükkanlarının olduğunu fakat onun ilgisinin hep tel kadayıf işinde olduğunu belirterek, okuldan çıktığında ilk olarak kadayıf ustası olan komşusunun dükkanına gittiğini söyledi. 28 yıllık kadayıf ustasının dükkanı, Isparta çarşı merkezde faaliyetini sürdürüyor. Kampüs Doğu-Batı Gazetesi olarak kadayıf ustası Mehmet Akif Can ile röportaj gerçekleştirdik.

KADAYIF İŞİNE 1996'DA BAŞLADIK

İlk olarak kadayıf ustalığına nasıl başladığını anlatan Mehmet Akif Can, sözlerine şu cümlelerle başladı; "Yaklaşık olarak biz bu işe 1996 yılında başladık. 96 yılında komşumuz vardı burada bizim, onun yanında başlayarak öğrendim bu işi. Geçmişte babalarımız da yapmış fakat biz biraz uzak kaldık. Liseyi bitirdikten sonra kadayıf işine tekrar devam ettim ve halen daha devam ediyoruz."

Kadayıfın çeşitlerinden bahseden Can; "Kayseri tarafında kadayıfın kesmesi bulunur. Kesme kadayıf derler. Erişte doğrar gibi kadayıf, ince ince kesilir orada. Isparta, Burdur, Antalya ve Denizli'de ise yani bu bölgelerde kadayıf, dökme kadayıf olarak bilinir." dedi.

Kadayıf yapımının püf noktalarını anlatan Can; "Öncelikle kadayıf günlük olacak. Çıtır çıtır bir kadayıf istiyorsanız kadayıf günlük döküm olacak. Tereyağınız tuzsuz ve susuz olacak. Bunlar çok önemli. Tereyağıyla kadayıf yapılır, margarinle kadayıf olmaz. Biraz da marifet olacak, marifet de önemli kadayıf yapımında." ifadelerini kullandı.

KADAYIF YAPIMININ ÖNEMLİ NOKTALARI

Kadayıf yapımının aşamalarını da anlatan Can, tarife şöyle başladı; "İlk önce kadayıfı kıyıyoruz kendi makinelerimizde. Daha sonra ise erittiğimiz tereyağıyla bu kadayıfı harmanlıyoruz, yoğuruyoruz. Tepsinin tabanı kapanıncaya kadar kadayıfı dösemeye başlıyoruz. Kadayıf tepsisinin orta kısmına; Antep fıstığı, ce-

viz veya fındık ekleyebilirsiniz. Badem sert geliyor, olmuyor. Ceviz ve Antep fıstığı çok güzel olur kadayıfta. Bunları ortasına serptikten sonra ise, geriye kalan kadayıfı malzemenin üzerine kapatıyoruz. Daha sonrasında başka bir tepsiyle sıkıca bastırıyoruz kadayıfı. Yaklaşık 170-180 derece fırında kadayıfımızı pişiriyoruz. Eğer fırın, kadayıfı altlı üstlü pişirmiyorsa üst taraf rengini aldıktan sonra çevirip alt tarafını pişiriyoruz. Kadayıf yapımında bu çok önemlidir. Bilhassa kadayıfın altının pişmesi çok önemlidir. Altı iyi pişmediğinde kadayıfa şerbeti döktüğünüz zaman hamurlaşmaya başlar. Böyle olunca da kadayıfı tüketirken o lezzeti o zevki alamayız."

Ramazan ayında daha çok kadayıfın tercih edilme sebebi hakkında Can; "Kadayıf, diğer tatlılara göre ucuz bir tatlıdır. Bir de kadayıf, herkesin yiyebileceği bir tatlıdır. Baklavayı herkes yiyemez, çoğu kişi baklavadan uzaktır. Ama herkes çoğunlukla kadayıfı tercih eder ve tüketir." diye konuştu.

Kadayıf ustalığının kolay olmadığından bahseden Can; "Kadayıf işi yapmak, tabii biraz yorucudur. Her işin yorucu olduğu gibi. Çünkü biz günde 80-100 tepsi kadayıf pişirdiğimiz oluyor. Onun için beden yoruluyor. Ama işin ucunda da emeğinin karşılığını alınca insan keyifleniyor." şeklinde konuştu.

Tel kadayıf işinde kendisine ilham veren ve öğretici olan ustasını da anlatan Can; "Benim ustam, İsmail Fuat İşgören'di. Ustamın babası ve dedesi helvacıymış eskiden. Helvacı Samizadeler deniyormuş onlara. Çok eski zamanlara gittik şu an. Ustam, kadayıf işinde Isparta'da bir numaraydı. Biz burada ustamın komşusuyduk. Benim babam konfeksiyon işi yapıyordu. Dedemler de zamanında helvacılık yapmış ama ara vermişler. Babam, helvacılık işini yapmak istememiş, sevmemiş yani. Ben de konfeksiyonculuğu sevmedim. Ben okuldan çıktıktan sonra gelirdim ustama yardım ederdim. Liseden çıktıktan sonra kadayıfı ben kıyardım, ustam basardı. Sonra ustam beni sevdi ve benimle çalışmak istediğini söyledi. Liseden sonra bir başladık işte biz de devam ettik. Daha sonra ise ustam; İsmail Fuat İşgören, ben yaşlandım oğlum

dedi ve artık işi yapamayacağını söyledi. Durum böyle olunca da dükkanı bana bıraktı. Babama da dedim ki sen konfeksiyonculuğa, ben de kendi işimi yapacağım dedim. Yani, bana bu işi öğreten ve kadayıfçılığı bana miras bırakan kişi İsmail Fuat İşgören'dir. İnşallah benden sonra kızım ve oğlum bu işi devam ettirir. Kızım çok hevesli, istekli ve hareketli onun devam ettireceğini düşünüyorum. Oğlumun pek ilgisi yok, o bu işi yapmak istemiyor." diye konuştu.

Kadayıf dükkanının yıl içindeki işleyişini aktaran Can; "Bizim yaz sezonları kavun ve karpuzun bol olduğu zamanlar tatlı pek ilgi görmüyor. Sadece kadayıf için geçerli değil baklava da öyledir mesela. Genellikle şerbetli tatlıların çoğu yazın yenmez. Yaklaşık üç ay boşluğumuz oluyor yaz için. Kadayıf yazın da yeniyor da kış gibi olmuyor tabii. Yaz sezonu bizim için biraz sıkıntı oluyor ama yine de zarar etmiyoruz. Bizim kadayıf verdiğimiz birçok lokanta, restoran var. Bunlar mutlaka kadayıf talebinde bulunuyor." dedi.

KADAYIF YAPIMINDA ÖNEMLİ OLAN GELENEKSEL YÖNTEMLER

Tel kadayıf yapımında kullanılan geleneksel yöntemler için Can; "Kadayıfın un ve su aşamasındaki kıvam çok önemlidir. Kadayıfın akışkanlığını sağlayamazsanız kadayıf olmaz. Yani, kadayıf yapımında su ve unun birleşmesindeki kıvam çok önemli, o kıvamı yakalamamız gerekir. Bakır tepsinin sıcaklığına da çok

dikkat etmeniz gerekir. Çok düşük sıcaklıkta ve çok yüksek sıcaklıkta kadayıf iyi olmaz. Ortasını tutturmanız gerekir. Bu yöntemlerin korunması gerekiyor açıkçası. Şu anda nüfus hızla artıyor. Eskiden Isparta'da üç tane kadayıf ustası vardı. Birisi benim ustamdı. Kadayıfı döktüğüm küçük tepsilerden çok fazla olması gerekiyor. Fabrikalar bu işi daha iyi yapmaya başladılar normal olarak. Daha büyük makinelerle dökmeye başladılar kadayıfı. Bu sayede kadayıfı yetiştirebiliyorlar. Eski yöntemlerle, eski usullerle dökülse tabii ki bundan daha lezzetli olacaktır. Ama buna yetiştirecek bir usta yok şu anda. Eski gelenekler büyük firmalarda kaybolup gidecek." diyerek püf noktalarına değindi.

Eskiden bugüne baktığımızda kadayıfın tarifinde değişiklik yaptığını da söyleyen Mehmet Akif Can, son olarak şunları söyledi; "Kadayıf yapımında şeker özü çok önemlidir. Mesela kadayıf yapımında Burdur şekerinin haricinde şeker kullanırsanız şeker yumuşak olur. Eski tarihlerde biz şeker oranını bir kilo kadayıfı iki buçuk kilo şeker, iki litre su öneririz. Bir kilo kadayıfta önereceğimiz tarif budur. Şimdi şekerler değişti ve firmalar değişince kadayıftaki şeker oranını biz yükseltmeye başladık. Çünkü, çevreden kadayıfın güzel olmadığı tepkisini aldık. Yani, tarifte değişiklik yapmamızın sebebi şekerlerin kalitesinin eskiye göre değişmesidir."

Haber: Samet İnalıcık

Geleneğin oluşturduğu proje: İncesu Müzik Orkestrası

Isparta'nın Keçiborlu ilçesinin İncesu köyünde proje olarak başlayan İncesu Müzik Orkestrası Anadolu yöresine ait türküler söyleyerek farklı etkinlikler, konserler düzenliyor. Müzik grubu hakkında grubun koordinatörü Oğuz Karlı ile konuştuk.

DEFÇİ TEYZELER

İncesu köyü farklı projelerle sürekli gelişen bir konumda yer alıyor. Müzik grubu da bu projelerden bir tanesi. İncesu köyünde eski yıllardan beri köyün kadınları tarafından düğünlerde def çalınması gelenek haline geldi. Etkinliklerde, düğünlerde çalıp İncesu yöresine ait oyunlar oynanıyor. Müzik grubunun kuruluş sürecine değinen Karlı; "İlk başlarda köy düğünlerinde çalıyorlardı. Ben onlara sonradan katıldım. Düğünlerde kız evinde, eğlenceler düzenliyorlardı ve 'defçi teyzeler' olarak tabir ettiklerimiz önceki kuşaktan geleneği almış ve bunu çalarak, oynayarak devam ettiriyorlardı. Benim burayla başlamamda köye müzik öğretmeni Emre Dayıoğlu'nun gelmesi etkili oldu. 2018 yılında İncesu müzik grubu projesini başlattık." dedi. Projenin amacından bahseden Oğuz Karlı; "Daha önce müzik eğitimi alamayan kişileri, köy çocuklarına ve müzik bölümüne eğitim katkısı sağlayacak bir proje başlattık. Geleneksel Türk halk müziğinin önemli icracıları geldi. Eğitim içerisinde bağlama, kaval, sipsi ve kaban gibi enstrümanların eğitimini verdiler. Bu önemli icracıları köyümüzde misafir ettik, unutulmaya yüz tutmuş geleneksel türk halk enstrümanlarının tanıtımları yapıldı ve yapım aşamaları anlatıldı. Türkiye'den de birçok kişi katıldı. Böylece aldığımız eğitimler sayesinde müzik grubunu daha ilerletmek istedik." ifadelerini kullandı.

"ACILARIMIZ, MUTLULUKLARIMIZ KEREM DÖRTLÜKLERİNE YAZILMIŞ"

Herhangi bir devlet kurumundan destek alamayan müzik grubu köy halkının desteği ile sanatlarını icra etmeye devam ediyor. Müzik grubunun birçok yerde konser ve etkinliklere katıldığını ifade eden Karlı; "İstanbul Büyükşehir Belediyesinin düzenlediği İstanbul halk festivalinde davet edilip konserler verdik. Erkan Uğur, İsmail Demir ile aynı sahneyi paylaştık. Üsküdar Belediyesinin halk konserinde sahne aldık. OPET'in düzenlediği sosyal sorumluluk örnek köy projesinde köye dair yatırımlar yapıldı. Bizde orda görev alıp sahne aldık. TRT Müzik'e davet edildik, söyleyişler yaptık. Süleyman Demirel Üniversitesinin düzenlediği etkinlikler

oldu orada da sahne aldık. Aynı şekilde bizim köyde de yapılan festivallerde sahne alıyoruz." dedi. Köyün 1960 yılına dayanan 5 kuşak halk oyunları topluluğunun olduğunu belirten Oğuz Karlı, hangi tür müzikler söylediklerini şu ifadelerle belirtti; "Köye özgü kerem havası türküleri söylüyoruz. Kerem havası Türk halk müziğinde makam değilde ayak vardır, orada anadolunun birçok ezgileri oluyor. Bizim çeşitli türkülerimiz yok ama acılarımızı, sevinç, hüznü ve mutluluklarımızı kerem dörtlüklerimize yansıtılmış. Kız kaçırma, cenaze gibi olayların hikayelerini kerem dörtlüklüklerimize uyarlanmış. Makam hep aynı ama sözler değişiyor."

GELENEĞİN DEVAMI İÇİN YENİ KUŞAKLARA ÇAĞRI

İncesu Müzik Orkestrası'nın üyeleri Hatice Öztaş, Emine Çevik, Şöhret Tuncel ve Hatice Ertuğrul müzik dışında ev işleriyle uğraşıyorlar. Kerem havası dışında düz, kuklama ve hoplama havaları çaldıklarını ve kendisinin de bağlama ile destek verdiğini söyleyen Oğuz Karlı, kamuda memur olarak çalışıyor. Geleneklerinin devam etmeleri yeni kuşakların müzik grubuna sahip çıkmaları gerektiğinin öneminden bahseden Karlı, ulusal ve yerel alanlarda davet edilmesi halinde katılmaya hazır olduklarını belirtti. Ayrıca Kurul ve kuruluşlardan destek verilmesi için çağrıda bulundu. İncesu

Müzik Orkestrasının en büyük üyesi 1947 doğumlu Hatice Öztaş, grup hakkında düşüncelerini şöyle ifade etti; "Nenem ve annemden öğrendiğimi devam ettiriyorum. Müziksiz yaşayamayız biz, o yüzden geleneğimizi devam ettirmek için uğraşıp konserler veriyoruz. Hem halk hem de kuruluşlardan destek bekliyoruz." İncesu müzik grubunun bir diğer üyesi 63 yaşında olan Emine Çevik, dışarıdan destek verilmesi çağrısında bulunarak; "Küçüklüğümde beri müziğe merakım, ilgim var. Düğünlerde giderdim, dinlerdim ve hemen şarkıları ezberlerdim. Bu yüzden Def çalmayı çocukluğumdan öğrendim ve halen severek çalmaya devam ediyorum. Eskiden sadece düğünlerde çalışırdık ama Emre Dayıoğlu ve Oğuz Karlı'nın katkılarıyla bu geleneği tanıtılması ve beraberinde halk tarafından ilgi gördü. Kültürümüzün kaybolmaması için severek devam ediyoruz." grubun önemine değindi. Son olarak düşüncelerini paylaşan İncesu Müzik Orkestrası üyesi 1969 doğumlu olan Hatice Ertuğrul; "Müzik grubu içerisindeki herkesle aramız çok iyi, akrabamız zaten çok iyi anlaşıyoruz. İnsanlardan da ilgi görüyoruz. Gelecek nesillere bu geleneği devam ettirmek adına bize katılmaları ve müzikle yaşamaları için çağrısında bulunuyorum." şeklinde konuştu.

Haber: Oktay Yakut

Nesilden nesile piyano tamirciliği

İstanbul Balat'ta mütevazı bir dükkanda 57 yıla aşkın bir süreyle mesleğini icra eden Bardakçı ailesi; piyano tamirini kuşaktan kuşağa aktarım yaparak işini aşkla ve tutkuyla yapıyor. Mesleğe olan tutkusu ile işe başlayan ve koltuğunu çocukları olan Oğuz Bardakçı, Ertan Bardakçı, Bülent Bardakçı'ya devreden Mustafa Bardakçı'nın hünerli elleri kötü durumda olan birçok piyanoya ilaç oldu. Tamiri zorlu birçok piyanonun üstesinden gelip yıllarca bu mesleği tutkuyla, sabırla ve yüksek enerji ile yaptı. Meslek aşkını Mustafa Bardakçı'dan görüp devam ettiren oğlu Oğuz Bardakçı ile Kampüs Doğu-Batı Gazetesi olarak piyano tamiri hakkında bir söyleşi gerçekleştirdik.

Piyano tamirciliği mesleğine başlamasının babasının iş aşkından geldiğini söyleyen Oğuz Bardakçı, şu sözlerle cümlelerine başladı; "Piyano tamirciliği babamızın mesleği ve biz de hep babamızın yanına gider piyanoyu tamir ederken yanına oturur ondan hep bilgiler alırdık. Ufak ufak bilgiler kaparak piyanoyu tamir etme isteğimiz arttı. Babamızı geçen sene kaybettik ve babamızın çok sevdiği mesleği aile bağımızı güçlendirerek, büyük sevgi ve umutla devam ettirmek istedik. O günden itibaren mesleğimizi 3 erkek kardeş aşkla yapmaktayız".

PIYANO TAMİRİNİN AŞAMALARI

Piyano tamirinin hangi aşamalardan geçtiğini anlatan Bardakçı, şu şekilde aktardı; "Piyano tamiri birçok aşamadan geçiyor sadece bir şey ile sınırlı değildir. İlk başta; mobilyasının boyasının kazılması daha sonra yeni boya yapılması, mekanizmanın ve klavyenin tamiri, tellerin temizlenmesi, ek olarak sarak samlarının parlatılması tekrardan akort düşüyorsa ve çivileri eskimişse üzerindeki akort çivilerinin değişmesi sağlanır. Piyanonun mekanizmasının reglaj işlemlerinin yapılması, akorda çekilmesi doğru sesi bulana kadar akort sisteminin birkaç kez tekrarlanması ek olarak da mekanizmanın da tamamen parçalanması, tokmaklar eğer aşınmışsa, ömrünü tamamlamışsa o tokmakların yenileri ile değişmesi gerekir. Susturucularda eğer aşınma varsa aynı şekil susturucuların da değişmesi gerekir. İnsanların gözle göremeyeceği pivolar vardır; Bunlar tokmakların hareket etmesini, sallantı yapmamasını sağlar. Onlar eskimişse değişmesi gerekir. Kısacası, piyano tamirinde birçok aşama vardır ve hepsi kendi içerisinde belli aşamalarla tamir edilir. Bu iş kısa sürede, 5-6 ayda öğrenilebilecek bir iş değildir. Zamana yayarak yapılacak bir iştir. Çok özveri, çok fedakarlık isteyen aynı zamanda teknik bilgi isteyen bir iştir. Bazen ilkel sistemde yapılmış piyanolar denk geliyor ki 100-170 yaşında hiç teknoloji yokken yapılmış piyanolardır. Tamiri için o zamanki teknolojiyle çarpıştırıp tamir etmeniz gerekiyor. Eski teknoloji ile yapılmış olan bir piyanoyu şu anki teknoloji ile tamir edemiyorsunuz. Bu da çok zor bir iştir. Babamıza bazen öyle işler geliyordu ki ben böyle bir piyano görmedim diyebiliyordum. Ondan piyano sabır ve emek isteyen çok narin bir enstrümandır".

"ATATÜRK'ÜN PİYANOSUNU TAMİR ETMEK ONUR VERİCİYDİ"

En çok zorlandıkları piyanonun Mustafa Kemal Atatürk'ün piyanosu olduğunu ifade eden Bardakçı; "Ankara'da Cumhurbaşkanlığı Çankaya köşkünde, Mustafa Kemal Atatürk'ün 1932 yılında getirtmiş olduğu C.Bechstein kuyruklu piyanolarıydı. Zor olan kısım; manevi sorumluluğu vardı. Hem Atatürk'ten yadigardı hem de 100 seneyi geçtiği için tamire muhtaç durumlardı. Cumhurbaşkanlığından böyle bir görev için de bizi bulup bizi laik görmeleri de bizim için onur edici bir şeydi. Tabi ki piyanoların tamirlerinde bize verilen güveni boşa çıkarmamak adına hassas tamir sürecinden geçirdik. Belli bir süre sonra C. Bechstein restorasyonunda orjinallerine sadık kalarak tamir sürecini başarıyla bitirip teslim etmiştik. Akabinde teslim ettikten sonra restorasyon kısmını başarılı bir şekilde bitirdiğimiz için teşekkür belgesi aldık. Bu da bizi çok onurlandırmıştı" diyerek duyduğu onuru vurguladı.

Toplum tarafından bilinen sanatçıların veya üst makamdaki kişilerin piyanolarını tamir eden Bardakçı; "Tamir ettiğimiz piyanoların arasında Mustafa Kemal Atatürk'ün getirtmiş olduğu piyanoları vardı. Sultan Abdülhamit Han'ın Dolmabahçe Sarayında olan piyanosunu tamir ettik. Sanatçı olarak baktığımızda da Kerem Görsev, Ahmet Özhan ve Barış Manço'nun tamirini yaptığımız piyanolarının yanında aklıma gelmeyen bir çok sanatçının piyanolarını tamir ettik" dedi. Piyanoda sesin en iyi çıkması için neler yapılacağına değinen Bardakçı, cümlelerine şu şekilde devam etti; "Öncelikle piyanonun mekanizmasının düzgün olması gerekir. Sesinin iyi çıkması için ilk önce piyanonun doğru frekansta ve doğru ses ayarında olmalıdır. Düşük akortlu bir piyano doğru sesi çıkartmaz hatta en önemli kısımlarından birisi de budur. Bunun yanında ses tahtasının çatlak şekilde olması gerekir. Çünkü sesi net ve düzgün verebilmesi için ses tahtasında herhangi bir hasar olmaması gerekmektedir".

Piyano bakımının, çocuk bakımı gibi olduğunu, piyano bozulmalarının ve hasarlarının önlenmesi için neler yapılacağını anlatan Bardakçı; "İlk önce piyano uzman kişiler tarafından taşınması gerekir. Bahsettiğim ekstra ev taşıyıcıları değil piyano taşıyıcıları ve piyano tamirinden

anlayan kişilerin gözetiminde taşınma işlemi yapılması gerekir. Daha sonra piyanonun bulunduğu ortamın çok sıcak, rutubetli ve ya nemli olmaması sağlanmalıdır. Oda sıcaklığının 18 ila 20 derece arasında olduğunda piyanoların bozulmalarının önüne geçilebilir. Çünkü çok fazla nem, piyanonun tellerinde ve çivilerinde paslanmaya neden olabiliyor. Çok aşırı sıcak, mekanizmasının gevşemesine ve akordunun sık sık düşmesine neden olabilir" ifadelerini kullandı.

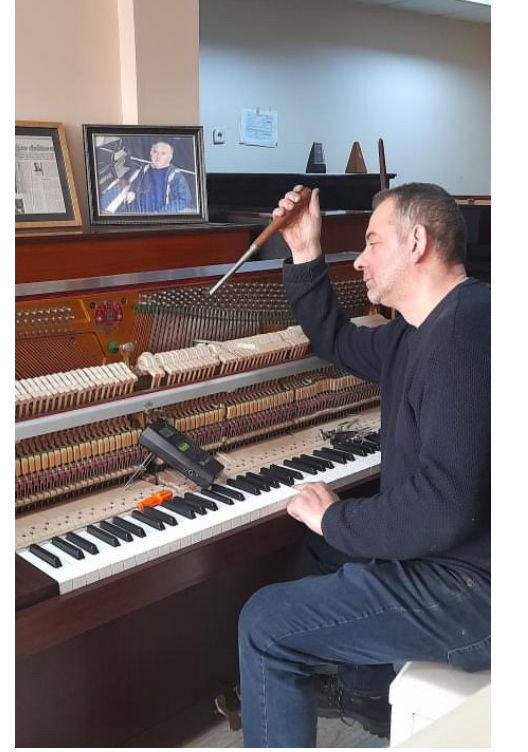
EN ESKİ PİYANO SULTAN ABDÜHAMİT HANIN

Tamir ettikleri en eski piyanodan söz eden Bardakçı; "1870'de bulunan Steinway piyanosudur. Piyano, Sultan Abdülhamit Han'ın piyanosuydu. Tamamen harap haldeydi. Bu piyano; tamir edilmez, kaldırıp köşeye koyun denilen bir piyanoydu, onu da tamir etmiştik ve ondan da teşekkür belgesi aldık. Tabi ki ondan eski tarihlere ait piyanoları da tamir ettik ama en bariz, en belirgin olarak tamir ettiğimiz piyano Steinway piyanosuydu" diye konuştu.

Piyano tamirciliği mesleğinin 20-30 yıla kadar unutulmaya yüz tutan meslekler arasında olacağından söz eden Bardakçı; "Bu meslekte çalışan A'dan Z'ye tam teşekkürü kişi sayısı tamamıyla çok az sayıda. İleriye dönük 20 sene sonrası bakarsak bu çok uzun bir süre değil. Piyano tamirciliği mesleğini yapabilecek kişiler bulunmayacaktır. Çünkü şu an arkadan bu işi yapabilecek kişiler yetişmemektedir. Sadece akort yapan kişiler olacaktır ama mesleki açıdan donanımlı kişiler pek bulunmayacaktır" sözleriyle mesleğinin yok olmaya yüz tuttuğunu belirtti.

"AKUSTİK PİYANO TERCİH EDİLMELİ"

Piyano tamirciliği mesleğini canlı tutabilmek, insanların tekrardan ilgilerini kazanmak amacı ile ne yapılabileceğinden bahseden Bardakçı; "Bu mesleği canlı tutabilmek için ilk önce teknolojinin getirmiş olduğu zararlardan uzak durmak gerekiyor. Evler küçüldüğü için akustik piyano yerine insanlar dijital piyanoyu tercih ediyorlar. İlk önce akustik piyano ile dijital piyano arasındaki fark anlatılmalıdır. Akustik bir piyanonun vermiş olduğunu dijital bir piyanonun vermeyeceğini ek olarak da üniversitelerde bilirkişiler tarafından piyano tamir edecek kişi-

lerin veya piyano tamir okullarının açılıp devlet desteği ile piyano tamir ustaları yetiştirilmesi gerekmektedir. Üniversitelerde, konservatuarlarda piyano yapım bölümleri mevcuttur ama benim karşılaştığım şey; temel bilgilerinin olup uygulamada ve pratikte bilgilerinin olmadığını yönündedir. Ondan dolayı uygulamalı bir şekilde bu eğitimleri almaları gerekmektedir." ifadelerini kullandı.

"İYİKİ BU İŞİ YAPIYORUM"

İyi ki bu mesleği yapıyorum diyen Bardakçı, cümlelerini şu şekilde noktalandı; "Piyano tamir işinden memnunuz çünkü biz bu işi severek yapıyoruz. Ben evimde dahi piyano mekanizması tamir edebiliyorum. Tabi ki bu da ekstra bir avantaj katıyor. Piyano yaşayan bir enstrümandır. Yaralanmış ve ölüme terk edilmiş bir şeyi tekrar hayata kavuşturmak bize ayrı bir motivasyon vermektedir. Ondan dolayı bu enstrümana saygımız bakidir. Babamızın bize bırakmış olduğu bayrağı daha ileri taşıyıp başarısına başarı katmak bizi her zaman mutlu edecektir. Babam her zaman meslek aşkını şöyle açıklardı; Ben yaptığım işten çok memnunuz. Mesleğimi büyük bir aşkla yapıyorum. Başa dönüp seçme şansım olsa yine bu mesleği seçerdim derdi. Biz Mustafa Bardakçı'nın oğulları olarak babamızın bize öğrettiği gibi burası bir ticarethane değil burası bir ev, bir aile yuvasıdır. Biz de bu doğrultuda ilerleyip babamızın meslek aşkını görev edinip, büyük bir özveri ile işimize sarılmaya devam ediyoruz".

Haber: Rojin Mede

GSF'de "savaş ikinci perdede çıkacak" sahnelendi

Süleyman Demirel Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi'nin düzenlediği 'Savaş ikinci perdede çıkacak' tiyatro oyunu sanat severlerle buluştu. GSF Muhsin Ertuğrul sahnesinde gerçekleşen oyunu çok sayıda akademisyen ve öğrenci takip etti.

BENDLİN TİYATRO AŞKI

Güzel Sanatlar fakültesi, Sahne Sanatları Bölümü'nün akademisyenleri ve öğrencileri tarafından hazırlanan tiyatro oyunu seyircinin beğenisini topladı. Savaş İkinci perdede çıkacak oyunu Nisan ve Mayıs Ayı boyunca Salı, Cuma günleri saat 20.00'da oynanmaya devam ediyor. Yazar Oldrich Danek'in tüm yaşamını tiyatroya adayan oyuncusunun tiyatroya olan tutkusunu ele alıyor. Hastanede son anlarını yaşayan ana karakter aktör Bendl'in meslek hayatında yaşadıklarını her şeyiyle anlatıyor. Oyunun sonrasında SDÜ Güzel Sanatlar Fakültesi Sahne Sanatları Bölümü'nden Arş. Gör. Mustafa Kayabaşı ve oyunculuk bölümü öğrencileri Fırat Meriç Kızıloğlu, Nur Sima ve Pelin Ayabaktı oyuna dair görüşlerini Kampüs Doğu Batı'yla paylaştılar.

"BENDL İÇİN HER YER TİYATRO SAHNESİ"

Mustafa Kayabaşı, Isparta'nın kültür ve sanat hayatını öğrencilerle beraber canlandırmada pay olmak için sahne aldıklarını belirtti. Her sene Dünya Tiyatro Günü'ne oyun çıkardıklarını değinen ve oyunun ana karakteri Bendl'i canlandıran Kayabaşı, görüşlerini şöyle ifade etti; "Oyun bir oyuncunun ölçsüz bir tutkusunu için neler yapabilir tartışmasını seyirciye sunuyor. Yaşlanmış Bendl'in yaşadıklarından biraz pişman ve hastanede doktorlara kendi hikayesinde bahsediyor. Tiyatro Bendl için o kadar tutkulu bir şeyki her yer onun için tiyatro sahnesi. Onun düşünmediği tek şey tiyatronun

olmaması. Birinin hikayesini anlatmaya ihtiyaç olduğunda Bendl o hikayeyi anlatacak olan benim diyor. Tiyatro için küçük yaşlardan itibaren kaçan Bendl, ikinci perde de savaş çıktıktan sonra da nazi subaylarına tiyatrosu kapanmasın diye kendi tiyatrosundaki insanların isimlerini bile veriyor".

GSF'DE YETİŞEN OYUNCULAR

Güzel Sanatlar Fakültesi Oyunculuk Bölümü 4. sınıf öğrencisi Fırat Meriç Kızıloğlu, son iki yıldır pandemi ve depresyon süreçlerinden dolayı 27 Mart'ta oyun çıkaramadıkları vurgularken o aradan sonra tekrar oyun çıkardıkları için mutlu olduklarını belirtti. Oyunda Bendl'in en yakın arkadaşı Struna karakterini canlandıran Kızıloğlu; "Biz 3 ve 4. sınıf öğrencileri olarak hocalarımızla beraber oyunu çıkarttık. Hocalarımızla aynı sahnede olmak bizim için de çok güzel bir duygu. Oyundaki karakterim olan Struna, Bendl'in yaptığı hataları, ölçsüz davranışlarını uyararak onu daha ölçülü, sağduyulu yapmaya çalışan bir karakter. Struna da yazar olmasına rağmen Bendl'a göre tiyatrodan çok insanlık için bir şeyler yapmaya çalışıyor. Ayrıca oyunun yazarına da Struna'nın ilham kaynağını olduğu söyleniyor. Struna kendi sevgilisini Bendl uğruna kaybediyor dolayısıyla günümüzde çok göremeyeceğimiz bir arkadaşlık seviyesinde Bendl'i seviyor" ifadelerini kullandı.

Güzel Sanatlar Fakültesi Oyunculuk Bölümü 3. sınıf öğrencisi Nur Sima uzun bir aradan sonra 27 Mart'ın kutlamanın

heyecanını yaşadığını belirtirken düşüncelerini; "Oyun için provalar dahil çok çalıştık, çok keyifli geçiyor umarım bunu seyirciye de yansıtıyoruz. Ben Bendl'in eşi Anika, Anna karakterini oynuyorum. Anika benim için oyunda beyaza en yakın karakterlerden biri. Bendl için de öyle. Ama Bendl'i desteklediği gibi onu terkederken de tiyatro tutkusunun önünde bir ket vurmaması için çocuğunda sadece ima ederek çekip gidiyor. Sonra pişman oluyor ama geç kalıyor ve Anika çocuğunu görmeden ölmüş oluyor. Anika benim için çok güzel kapılar açtı, umarım seyirciye de yansımıştır" sözleriyle dile getirdi.

Güzel Sanatlar Fakültesi Oyunculuk Bölümü 4. sınıf öğrencisi Pelin Ayabaktı, savaş ikinci perdede çıkacak oyunun kendileri açısından da önemli olduğunu vur-

gularken görüşlerini şöyle paylaştı; "Ben bir tiyatro öğrencisi olarak tiyatro arzusuyla yanıp tutuşan bir karakterin başına gelenleri anlatan bir oyunda oynamak benim için de çok değerli bir oyun. Başhemşireyi oynuyorum ben, başhemşire oyun içinde bir çok karakterde oynuyor. En önemlisi de Eliska. Bendl'in hayatındaki bir dönüm noktasından birine sebep oluyor. Bendl'a bir tiyatro vaadediyor, bu vaad ile birlikte çok sevdiği Anika'dan ayrılıyor. Böylece tiyatro serüveni başlıyor. Aslında seyirci Eliska kötü bir karakter mi düşünebilir ama değil, sadece erkeklerin çevresinde bulunmasını isteyen biri. Dolayısıyla Bendl'in tiyatroya olan tutkusundan dolayı her şeyi göze alabiliyor. Umarım seyirciler de beğenmiştir."

Haber: Oktay Yakut

SDÜ'DE 6'ncı Çocuk Müzisyenler Festivali

Süleyman Demirel Üniversitesi, 23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı'nı büyük bir coşkuyla karşıladı. Prof. Dr. M. Lütfü Çakmakçı Kültür Merkezi'nde gerçekleşen 6. Çocuk Müzisyenler Festivali dinleyicilere keyifli anlar yaşattı. İki gün devam eden etkinlik sürecini, Süleyman Demirel Üniversitesi'nde akademisyen olan Öğretim Görevlisi Çetin Koruk ile konuştuk. Öğretim Görevlisi Çetin Koruk etkinlik ile ilgili şunları söyledi: "Etkinliği Süleyman Demirel Üniversitesi Toplumsal katkı projesi olarak 2009 yılından itibaren devam ettiriyor-

ruz. Türkiye'de ilk kez Çocuk Müzisyenler Festivali yapma geleneğini biz başlattık. Bu yıla kadar da belli aralıklarla etkinliği gerçekleştirdik. Etkinliğin alım kısmı da şöyle oluyor; Farklı şehirlerden herhangi bir enstrümanın eğitimini alan 7-14 yaş aralığındaki öğrenciler festival tarihlerinden önce müracaat ediyorlar. Güzel sanatlar öğretim elemanlarımızdan oluşan bir komisyonumuz var. Çocukların daha önce bize göndermiş oldukları videoları belirli kriterlere göre seçip uygun gördüklerimizi sahneye çıkartıyoruz."

Haber: Rojin Mede

Ispartalı muhabir Kemal Akagündüz

Isparta'nın Şarkikaraağaç ilçesinde doğup büyüyen Kemal Akagündüz, çocukluğundan beri muhabir olma hayali kuruyordu. Liseyi bitirdikten sonra Ankara Üniversitesi İletişim Fakültesi gazetecilik bölümünde okumaya başlayan Ispartalı muhabir Kemal Akagündüz, üniversiteyi bitirdikten sonra muhabirliğe başladı. Muhabirlik hayatına ilk olarak Isparta'da bir gazetede başlayan Akagündüz, daha sonrasında Flash TV, Show TV, Star TV gibi haber kanallarında çalıştı. Son olarak Show TV'den Star TV'ye transfer olan Akagündüz, muhabirlik hayatına devam ediyor. Kampüs Doğu-Batı gazetesi olarak Kemal Akagündüz ile bir röportaj gerçekleştirdik.

MUHABİRLİĞE İLK ADIM

İlk olarak muhabirlik mesleğine nasıl başladığını anlatan Kemal Akagündüz, röportaja şu sözlerle başladı; "Resmi olarak ben Ankara'da, 2011 yılının mart ayında başladım, Flash TV'de. Ama daha önce Isparta'da bir gazetede çalıştım, çok kısa bir süre olsa da. Ankara'da farklı gazetelerde de kısa bir süre çalıştım. Üniversite okumak için Ankara'ya gelmiştim zaten. Bir daha da buradan kopamadım."

KEMAL AKAGÜNDÜZ'ÜN MESLEKİ DENEYİMLERİ

Bu zamana kadar hangi kanallarda çalıştığından bahseden Akagündüz; "2011 yılının mart ayından 2017 yılının ekim ayına kadar Flash TV'de çalıştım. 2017 yılında Flash TV'den istifa ettim ve Beyaz

TV'ye geçtim. Orada 8 ay çalıştım ve 2018 yılının haziran ayında Show TV'ye geçtim. Burada da bir süre çalıştıktan sonra geçtiğimiz ay Star TV'ye transfer oldum. Yani toplamda dört kanalda çalıştım şu ana kadar." dedi.

ÇOCUKLUK HAYALİM MUHABİRLİKTİ

Muhabirliğin kendisi için neyi ifade ettiğini söyleyen Akagündüz; "Muhabirlik benim için hem çocukluk hayalim hem de hayatım. Yani muhabirlikten başka hiçbir iş yapamayacağımı düşünüyorum. Bütün hayatım habercilik üzerine kuruludur benim. Ben çocukluk hayalimi yaşadığım için muhabirlik, benim için büyük bir anlam ifade ediyor." ifadelerini kullandı.

MUHABİRLİĞİN KOLAY VE ZOR YANLARI

Muhabirliğin kolay bir yanının olmadığını ifade eden Akagündüz; "Aslında muhabirliğin kolay yanı pek yok. Dışardan çok eğlenceli görünüyor ama genelde zor bir meslek muhabirlik. Çünkü insanlarla birebir iletişim kurmak zorundasın, insanları ikna etmek zorundasın, bir yandan haberini satmak zorundasın. Ek olarak çalışma saatleri, çalışma şartları gibi şeyler insan hayatını zorlaştırıyor bazen. Kolay bir yanı da var tabii, o da basın kartı zaten. Basın kartı sayesinde her zaman olmasa da uygun şartlarda günlük yaşamda bazı kolaylıklar sağlanıyor. Sonuç olarak, muhabirliğin yüzde doksanı zordur." sözleriyle mesleğin zorluklarını vurguladı.

SAHADA VE HABER MERKEZİNDE ÇALIŞMAK

Sahada ve haber merkezinde çalışmanın farklarını aktaran Akagündüz; "Ben saha adamıyım. Bazı kişiler, mesela haber merkezinde editör veya müdür dediklerimiz kısımlar var. Onlar masada, haber merkezinde işlerini yürütüyorlar ama ben çok sevmiyorum haber merkezinde çalışmayı. Ben saha adamıyım yani. Mesela, ben diyorum beni sokağa çıkarın, ben size oradan sürekli haber getiririm. Haber merkezinde çalışmanın zorluğu şu; Hiçbir şeyi gözden kaçırmamanız gerekiyor. Yani çok dikkatli çalışmanız gerekiyor. Sahada çalışırken de hiçbir şeyi atlamamanız gerekiyor ama haber merkezi daha detaylı bir yer. Hatta bazı teklifler geldi bana. Gel editörlük yap, haber müdürlüğü yap gibi teklifler geliyor ama ben hepsini reddediyorum. Çünkü ben saha adamıyım, sahada çalışmayı seviyorum." şeklinde konuştu.

DEPREM BÖLGESİNDE MUHABİR OLMAK

Kahramanmaraş depreminden sonra, depremden zarar gören illere giden Akagündüz oradaki koşulları şöyle aktardı: "Deprem bölgesinde dokuz gün kaldım ben. Üç gün Hatay'daydım. Daha sonrasında üç gün de Adıyaman'da haber yaptım. Son olarak ise Hatay'a geri dönerek üç gün daha burada görev yaptım. İlk giden ekipler gerçekten kalacak yer anlamında çok zorluk yaşadılar. Tuvalet imkanı ve yemek yeme imkanı çok azdı. Ben ikinci ekip olarak gittiğim için biraz daha şartlar elverişliydi. Ben Hatay'a gittiğimde akşamları Adana'ya dönüyordum. Orada konakladıktan sonra sabah geri Hatay'a dönüyordum. Adıyaman'da görev yaptığım zaman ise Şanlıurfa'da konaklıyordum. Sabah tekrar geri dönüyordum görev yerine. 15 Temmuz, Kızılay terör saldırısı gibi olaylarda da görev yaptım."

Kemal Akagündüz

SHOW TV SERÜVENİ

Show TV'de muhabirliğe nasıl başladığından söz eden Kemal Akagündüz: "Ben Beyaz TV'de çalışırken bir boşluk oldu. Show TV muhabir arıyordu o zaman. Onlar beni çağırmadı, ben kendim gittim Show TV'ye. Ben sizinle çalışmak istiyorum dedim. Normalde sana teklif yaparlar, bu şekilde ilerler bu işler ama ben kendim gidip onlarla çalışmak istediğimi söyledim. Hatta dediler ki seni kim gönderdi, ben kendim geldim kimse göndermedi dedim. Gittim, görüştüm ve iki gün sonra işe başladım. Ben tecrübeli bir muhabir olduğum için beni hemen işe aldılar. Ama bu mesleğe yeni başlayacak kişiler ilk önce bir deneme süresine giriyor. Ben ilk Flash TV'ye girdiğim zaman beni ilk önce deneme süresine tabi tuttular, daha sonrasında kadroya aldılar. Tabii biraz da insanın becerisi ve kendini göstermesiyle alakalı olan bir şey." sözleriyle yaşadığı süreci anlattı.

STAR TV'YE GEÇME SÜRECİ

Star TV'ye geçiş sürecinden de bahseden Akagündüz; "Star TV'nin imkanları daha iyiydi Show TV'ye göre. Mesela Show TV'de haftada bir gün izin hakkım varken Star TV'de bu süre ikiye çıktı. Tabii biraz da maddi imkanlar da Star TV'ye transfer olmamda etkili oldu. Star TV'yle Eylül, Ekim gibi görüştük, o zaman kabul etmemişti Star TV. Bu şubat ayında görüştüğümüzde ise anlaştık ve Mart ayında da o kanala başladım." şeklinde konuştu.

MUHABİRLİKTE DİKKAT EDİLMESİ GEREKENLER

Muhabirlik mesleğini yaparken nelere dikkat edilmesi gerektiğini anlatan Akagündüz: "Öncelikle yaptığın habere

göre değişiyor bu iş. Örnek veriyorum; deprem bölgesine gittin, orada bir hassasiyet var, ona göre davranmanız gerekir. İnsanların acıları ve kayıpları var. Eliniz cebinizde gezmemelisiniz en basiti. Yani o insanlara yaklaşırken dikkatli bir şekilde, kelimelerinizi düzgün bir şekilde seçerek iletişim kurmanız gerekir. İnsanlara hiçbir zaman abi veya abla diye hitap etmemeniz gerekir. Hanımefendi veya beyefendi diye hitap etmeniz gerekir. Ben kıyafetime dikkat ederim, hep üstüm başım düzgün olsun isterim. Bir de gittiğiniz habere göre bazı şeylere dikkat etmeniz gerekiyor. Mesela, bir doktora haber yapmaya gidiyorsan konuya sürekli hakim olman lazım. Yaptığın haberi önce kendin anlaman lazım ki sonra insanlara anlatabilesin. Habere hakim olduğunda gerisi su gibi akıp gidiyor." ifadelerini kullandı.

GAZETECİLİK ALANINDA ALDIĞI ÖDÜLLER

Muhabirlik alanında aldığı ödüller için Akagündüz; "Toplamda altı tane ödülüm var şu an. Ama benim için en kıymetlisi, en son aldığım ödüldü. Çünkü o ödül 'Ankara'ya Değer Katanlar' ödülüydü ve beni layık gördüler bu ödüle." dedi.

SAHADA YAŞADIĞI İLGİNÇ OLAYLAR

Sahada karşılaştığı ilginç olayları anlatan Akagündüz: "Başıma bazen birtakım olaylar geliyor tabii. En çok karşılaştığım şey, hangi kanal, biz de televizyona çıkacak mıyız, saat kaçta yayınlanacak gibi sorularla karşılaşıyoruz genellikle. Benim Show TV'de çalıştığım zaman kamera arakası anlar yayınlanırdı haber yaptığımız zaman, orada çok komik an-

larım vardı. Bir amca, bastonla çıkıp sen ne yapıyorsun burada demişti. O da ilginç bir anım. Ansızın bir arkadaşla göbek atmamız gibi anlar yaşanıyor bazen. Kamera arkasında çok eğleniyorum ben." diye konuştu.

GENÇ GAZETECİLERE ÖNERİLER

Şu anda kendisini yetiştiren genç gazeteci adaylarına önerilerde bulunan Kemal Akagündüz: "Bir kere en başta söylediğim gibi çok zor bir iş muhabirlik. Bu işi ben gerçekten yapabilirim, ben sabırlı bir insanım diyorsanız, yapabilirsiniz. Sabır, hırs, istek ve gözlem. Genç gazeteci adayların bu özellikleri karşılaması gerekiyor. Birkaç stajyer arkadaşımızın ben çok çabuk pes ettiğini gördüm. 2 ayda pes eden muhabir arkadaşımız oldu. Dışardan eğlenceli görünüyor ama işin içine girince yapamayan arkadaşlarımız oluyor. Bundan iki sene önceydi. Dört tane stajyer arkadaşımız vardı. Ben habere gidiyorum, kim gelecek dedim. Biri ben çay içiyorum, diğeri ben bugün yorgunum diye bahaneler sundular. O iki arkadaşı hiçbir zaman habere götürmedim. Biraz da fırsatları değerlendirmek lazım, istek lazım." diyerek işin gerekliliklerini aktardı.

MEDYA KURULUŞLARININ STAJYER ALIM SÜRECİ

Medya kuruluşlarının stajyer alımlarını nasıl değerlendirdiğinden de bahseden Akagündüz: "Eskiden stajyer alımı çok kıymetli bir işti. Benim yetiştirdiğim çok başarılı insanlar var. İki tane benim yetiştirdiğim stajyer muhabir şu an TRT'de çalışıyor. Ama artık okulların sigortasını ödediği öğrencilere dikkat ediliyor alım yapılırken. Daha çok onlara yöneldi medya kuruluşları. Okulun yönlendirmesi lazım biraz da öğrencileri bu da okulun kurumlarla ilişkisine bağlı oluyor." ifadelerine yer verdi.

BİR OLAYIN HABER OLABİLMESİ İÇİN HANGİ KRİTERLERE SAHİP OLMASI GEREKİR

Bir olayın haber olabilmesi için hangi kriterleri karşılaması gerektiğinden de bahseden Kemal Akagündüz: "Mesela adli bir vaka, cinayet ya da yaralanma varsa tabii ki haber olur. Bir hırsızlık varsa olayın görüntüsünün olması gerekir. Bazı kişiler diyor ki ben darp edildim ama elinde kanıtı yok, kamera kaydı yok, şahidi yok. Karşı tarafından da ne dediğini dinlemek lazım. Adam diyor ki ben 100 bin lira dolandırıldım. Karşı tarafa soruyorsun hayır, o beni dolandırdı diyor. Böyle olunca da durum çok başka yerlere gidiyor. Habere giderken çok dikkatli olmak lazım, herkesi dinlemek lazım ve çok araştırmak gerekiyor çünkü yanlış şeyler olabiliyor bazen." diye konuştu.

GELİŞEN TEKNOLOJİK ÇAĞDA GAZETECİLİĞİN GELECEĞİ

Şu anda dijitalleşme ve yapay zeka teknolojileri gazetecilik alanında da etkili bir şekilde kullanılıyor. Bu olayların göl-

gesinde gazetecilik mesleğinin geleceğinin nasıl gördüğünden de bahseden Kemal Akagündüz, sözlerini şu cümlelerle noktaladı: "Şu dönemde gazetecilik, eski dönem basını değil zaten. Bundan 10-15 sene önceki gazetecilikle şimdiki gazeteciliğin arasında çok fark var. Şimdi sokak röportajları dikkat çekiyor. Gazetecilik, biter mi bitmez. Artık insanlar, gazete-yi eline alıp sayfaları çevirip okumuyor. Bazı arkadaşlar, Yapay zeka bizim mesleğimizi tehdit ediyor diyor. Yazılı basın için bu geçerli olabilir evet, ama ben görsel medyada çalışıyorum. Televizyona çıkıyorum yani o yüzden yapay zekanın benim alanımı tehdit edeceğini düşünmüyorum. Muhabir dediğin olayda fark yaratan kişidir. Bir haberi 20 kişi yapar ama herkes aynı bakış açısından bakmaz." **Haber: Samet İnalıcık**

Yıl: 6 Sayı: 41
Mayıs 2024

Süleyman Demirel Üniversitesi
İletişim Fakültesi
Uygulama Gazetesi

SDÜ İletişim Fakültesi Adına Sahibi
Prof. Dr. Ümit Arkan

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü
Dr. Öğr. Üyesi Harun Dağ

İçerik Editörü
Arş. Gör. Ali Taner
Arş. Gör. Kudret Gül

Grafik-Tasarım
Durmuş Ali Gürtoklu

Muhabirler
Ebrar Yörük
Merve Fidan
Rojin Mede
Samet İnalıcık
Oktay Yakut
Murat Yıldız

İletişim
SDÜ İletişim Fakültesi Çünür / Isparta
Telefon: 0 (246) 211 83 60
e-posta: kampusdogubati@gmail.com

Basım Yeri
Gülkan Ofset
Piri Mehmet Mh. 118. Cd. İmamzade
İşhanı No: 14/11 Merkez / ISPARTA
Telefon:
0 246 218 21 22 - 0 530 973 03 80
E-posta: gulkanofset@hotmail.com

Kampüs Doğu Batı Gazetesi aylık süreli bir yerel yayındır.

RTS'nin becerikli elleri

Süleyman Demirel Üniversitesi Radyo, Televizyon ve Sinema bölümünden farklı dönemlerde mezun olan Bekir Şenlik, Bilal Burak, İrem Yılmaz ve Muhsin Mimtaş gazetemize konuştu. Mezunlar, öğrencilik sürecini ve iş kariyerlerinde nasıl yol çizdiklerini Kampüs Doğu Batı'yla paylaştı.

SİNEMA AŞKIYLA BAŞLAYAN HİKAYE

Antalya doğumlu olan Bekir Şenlik, 2016 yılında Süleyman Demirel Üniversitesi, İletişim Fakültesi, Radyo Televizyon ve Sinema bölümünü kazandı. Öğrencilik döneminden itibaren sektörde aktif olarak çalıştı. 2020 yılında mezun olan Şenlik, şuan serbest çalışıyor. Bekir Şenlik liseden mezun olduktan 3 yıl sonra üniversite okumaya karar verdi. Bunun en büyük sebebinin ise sinemaya olan ilgisinden kaynaklandığını belirten Şenlik; "Sinemanın benim için hep ayrı bir yeri vardı bunun için de eğitimimi mutfağında öğrenmem gerekiyordu. Genelde ailenin beklentisi memur tarzında bir meslek düşünüyorum. Ama ben bunun biraz dışına çıkmak istiyordum. Sinema yönetmenliği istiyordum fakat sadece bu alanda yürümek sıkıntıya sokabilir bu yüzden Radyo Televizyon ve Sinema bölümü benim için en iyi seçenektir. Zaten bölümü okuduğumda ne kadar birleştirici olabileceğini öğrenmiş oldum." ifadelerini kullandı. Üniversite sürecinde iletişim konusunda çok aktif olduğunu değinen Şenlik; "Üniversite döneminde herkesin bir arkadaş grubu vardı ama ben her gruba dahil olan beşinci, altıncı kişiydim. Bu anlamda çok iyi verimli dönem geçirdim. Etkileşim alanı çok aktifti gerçekten. Bununla beraber hocalarımız çok nitelikli insanlardı, bugün bu konuma sahipsek bize eğitimi, yakınlığıyla yön veren hocalarımızın katkıları da var. O teorik bilgileri pratiğe dökmek gerekiyordu. Bu süreçte özel magazin dergisinde video ve fotoğraf üzerine içerik üretimi yaptım. Daha

sonra serbest olarak çalışmaya başladım. Tamamen kendi yaptığım içerikler üzerinden çalışmaya başladım. Turizm, otel fotoğrafçılığı yaparak kendimi geliştirdim diyebilirim." ifadelerini kullandı.

"Yönetmenlik heyecanı tarif edilemeyecek kadar güzel"

Sektör farketmeksizin çalışmayı sevdiğini belirten Bekir Şenlik, kariyer yapma sürecinde riskler almak gerektiğinin üstünde durdu. Mezun olmasının son senesinin son dönemi pandemiye gelmesinin kendileri için dezavantaj olduğunu söyleyen Şenlik bununla nasıl baş ettiğini şöyle ifade etti; "Pandemi döneminin uzun süreceğini az çok tahmin edebiliyordum. Biraz kendimi zorlayıp ekipman aldım ve sosyal medya içerikleri alanında ilerlemek için markalara, firmalara, cafelere, restoranlara kendimi tanıttım. Şahıs ajansı açarak içeriklerle altını doldurmaya çalıştım. Bu şekilde markaların geri dönüt vermesiyle yavaşta sektöre giriş yaptım. Sonra bu işin Antalya'ya göre İstanbul'da potansiyelini daha çok gördüğüm için oraya gittim. Freelance olarak devam etmenin daha mantıklı olduğuna kanaat verdim. Hedefim müzik plak şirketleri oldu, ve kendi açtığım hesabımı marka haline getirmeye çalıştım. İlk başlarda bir kaç no name sanatçının geçtikten sonra Sinan Akçıl'ın iki tane klibini çektim. Daha sonra Tekir'in 15 tane klibini çektim, aynı şekilde Müslüm Gürses'in yakın arkadaşı olan Bayern müzik ve Dark'n Dark müzik şirketiyle iş yaptım. Büyük setlerde yönetmen olmanın heyecanını tarif edilemeyecek kadar güzel aynı zamanda büyük bir sorumluluk.

Şuan reklam ajanslarıyla müzik şirketleriyle devam ediyorum."

"Teknolojiyi kendi lehimize kullanmalıyız"

Süleyman Demirel Üniversitesi'nin ekipman açısından çok dolu olduğunu belirten Bekir Şenlik, gelişen teknoloji dünyasında bu ekipmanlarla iyi bir zemin yaratmanın mümkün olduğuna vurguladı. Yeni medyanın konumuna değinen Şenlik; "Yeni medya ile birlikte yeni meslek grupları çıktı. Mesela proter alanı var, doğru kelimesini yazabilen orda doğru içerik sahibi olabiliyor. Dolayısıyla bu bir meslek grubu. Senaristlikte buraya evrilip bir senaryo yazıp karşımıza ona göre bir görsel alabiliyoruz. Aynı görseli ben yaptığım zaman daha başka şeyler çıkarabiliyor. Çünkü ben o yeteneğe daha iyi aşina olmadığımı düşünüyorum. Bu senaryo benimle alakalı bu yüzden teknoloji benimsemek ve kendi lehimize kullanmalıyız. Dolayısıyla iletişimcinin her açıdan toplumu anlama ve anlatmayı bu deneyimlerle ileri götürmek için büyük avantaj." dedi. RTS öğrencilerine, öğrencilik dönemimde sektörde çalışmanın ve yabancı dil öğrenmenin kariyer açısından önemli olduğunun tavsiyelerinde bulunarak sözlerini tamamladı.

"KENDİMİ TANIMAMLA RTS'YE GEÇİŞ YAPTIM"

Süleyman Demirel Üniversitesi, Fen Fakültesi Tarih bölümünü 2016 yılında kazanan Bilal Burak, 2017 yılında Radyo Televizyon ve Sinema bölümüne yatay geçiş yaptı. Bölümü fotoğrafçılığı sevdiği için değiştiren Burak, Antalya'da Gençlik ve Spor Bakanlığında gençlik merkezi

içerik üreticisi ve fotoğrafçılık eğitmeni olarak çalışıyor. Antalya doğumlu olan Bilal Burak, lise yıllarından beri RTS istediğini belirtirken tercih dönemini şu ifadelerle anlattı; "Ben lise dönemimde fotoğrafçılığa sürekli bir ilgim vardı, buna göre tercih yapacaktım fakat tercihlerle ilgili hocalarla konuşurken biraz farklı düşünüp Tarih yazmıştım. Üniversiteye başladığımda boş zamanlarımda sürekli fotoğraf üzerinden kendimi geliştiriyordum. Bu hobimi mesleğe dönüştürmek istedim, dolayısıyla kendimi tanımamla Radyo Televizyon ve Sinemaya yatay geçiş yaptım."

SDÜ'deki öğrencilik dönemine değinen Burak; "Ben RTS'ye geçiş yaptığımda bölüm açılalı 2 sene olmuştu. Ekipman olarak çok bir şey yoktu. İlk başlarda bu kadar kaliteli bir eğitim alacağımı düşünmemiştim. Akdeniz veya Anadolu üniversitesine yatay geçiş yapmayı düşünüyordum. Ama o dönemde çok yükümlü ekipmanlar alındı, çoğu ekipmanların jelatini ben söktüm. Bilgisayarların maileri adıma açıldı. Benim için çok keyifli anlardı. Benim için dönüm noktası oldu, donanımlı hocaların verdiği kaliteli eğitimin yanında RATEM gibi bir yerin olması bizim için muhteşem fırsattı, bununla beraber kalmaya karar verdim. Isparta da ilk kiliseyi keşfettiğimde bizim bölümden arkadaşlara söyleyip beraber fotoğraf çekmeye gittik. Sonrasında İletişimler ve Genç topluluğunda yönetimine girdim, orda öğrencilik dönemi boyunca temel fotoğrafçılık dersleri verdim. Seminerler, geziler düzenledik. Dolayısıyla öğrencilik dönemim çok donanımlı geçti." dedi.

Bekir Şenlik

Bilal Burak

İrem Yılmaz

Hedeflediği mesleği yapmak

Üniversitenin başlarında görüntü yönetmenliği olmak istediğini dile getiren Bilal Burak, sadece tek alana yönelim göstermediğini ve iletişim kapsamına girecek her şeye katılımcı olduğunu vurguladı. Mezun olduktan sonra öğrencilik döneminde çalıştığı yerlerin deneyim kazandırdığını söyleyen Burak; "Mezun olduktan sonra Antalya'da çok 1.5 milyon takipçisi olan Berberstow sosyal medya uzmanlığını yaptım. Burda youtube ve instagram uygulamaları için videolar çekip hazırlayıp yükliyordum. 1 sene çalıştıktan sonra Antalya Developmet emlak şirketinde sosyal medya, içerik üretme görevlerini üstlendim. Son olarak ise şu an çalıştığım Gençlik ve Spor Bakanlığında içerik üreticisi ve fotoğrafçılık dersi veriyorum. Hem yapılan etkinliklerin çekimlerini yapıyorum hem de Halk eğitim merkezinde yapılan kurslarda çalışıyorum." ifadelerini kullandı.

"Toplumdan ziyade dünyaya sorumluyuz"

İletişim Fakültesinden mezun olan öğrencinin ne gibi sorumlulukları olduğundan bahseden Bilal Burak; "Medyanın televizyonlarda çok daha faydalı şeylere ihtiyaç varken toplumu çok ilgilendirmeyen programlar oluyor. Ben Tarih okurken toplumda kendimi sorumlu hissetmeliyim sorusuyla da RTS'ye geçmiştim. Toplumda gördüğüm yanlış şeyleri düzeltmek gerektiğinin bilincine vardım. Benim uzaktan bir arkadaşım vardı, cezaevine giriyor ama kısa bir süre sonra suçsuz olduğu anlaşılınca hemen bırakılıyor. Çıktıktan sonra kimse ona selam vermeyip ötekileştiriliyordu. Ben de bunun filmini çektim ve bu gibi konularda gerçekliğini yansıtmaya çalıştım. Çünkü yanlış gördüğümüz her şeyin insanların gözü önünde kitap yazmak, film çekmek bu gibi olayları aydınlığa çıkartmak iletişimci için etik olan seçenekler. Aynı şekilde İranlı bir arkadaşım ülkesinde sorunu vardı, onun filmini çektim. Dolayısıyla toplumdan ziyade dünyaya sorumluyuz." İfadelerini kullandı. Öğrencilere tavsiyelerde bulunan Burak; "Öğrencilik

sürekli deneyimleyerek doğru yönlere ulaşacağı bir süreç. Sürekli soru sorsunlar, sadece okuldan beklenti içinde olmasınlar. Bir şeyleri aramalı ve kovalaması lazım. O dönemde boş zaman çok oluyor, her fırsatta kitap okumak, video kurgulamasını öğrenmek ve kısa filmler çekmekten uzak durmasınlar." diyerek sözlerini tamamladı.

"SEKTÖRE İLETİŞİM LİSESİNDE BAŞLADIM"

Ankara iletişim meslek lisesinden mezun olan İrem Yılmaz, 2016 yılında Süleyman Demirel Üniversitesi, İletişim Fakültesi, Radyo Televizyon ve Sinema bölümünü kazandı. İlk mezunlardan olan Yılmaz, şuan serbest şekilde çalışıyor.

Ailesinin büyük bir bölümünün İletişim Fakültesi mezunu olduğundan dolayı ortaokuldan itibaren alana ilgisi olduğunu belirten İrem Yılmaz, karar verme sürecinin iletişim lisesinde okumakla netleştiğini belirtti. Anadolu lisesini okumak istemediğini bu yüzden de İletişim Meslek Lisesini okuduğunu vurgulayan Yılmaz, sektörde kendini geliştirmek isteyen herkes için İletişim Liselerinin büyük avantaj olduğunu belirtti. Sektörü İletişim Lisesinde kullanılan programları, gazetecilik, televizyon alanında girerek, deneyimlediklerini anlatan Yılmaz, film, dizilerin kamera arkasındaki çekimlerle ilk tecrübelerini başta Turkuaz medya grubunda olmak üzere stajlarla yaşadığını aktardı. 2 yıl TRT yapım ajansında stajyerlik yapan Yılmaz, o zamanlar Ankara'da çekilen 'Unutma beni' dizisi olmak üzere birçok yerde çalıştığını belirtti.

Fakültede dayanışmak gerekiyor

Üniversitede RTS'nin ilk açılmasıyla nasıl bir süreç geçireceğini tahmin edemediğini ifade eden İrem Yılmaz; "Üniversiteye ilk geldiğimde sürekli hocalarımla iletişim halindeydim. Benim liseden aldığım teknik deneyimlerle teorik eğitimle beraber daha da çok kendimi geliştirmeye çalıştım. Gerçekten de kaliteli bir eğitim alıyorduk. Sinemada çalışan çok kişi vardı deneyimlerini paylaşıyorlardı. Ben ilk senemde RATEM'e girdim. Orda hocalarımızın bizi yönlendirmesiyleuz-

Muhsin Mimitaş

man kişilerle tanışıyorduk. Sonra 3 sene boyunca rektörlükle beraber bir video projesini yürüttük. Kurgu odaları, çekim günleri yapmıştık. Bunlar bize çok şey katmakla beraber şu an çalıştığım yerde hocalarımızın bize anlattıkları sayesinde zorlanmadan uygulayabiliyoruz." dedi

İletişim benimsenmeli

Pandeminin gelmesiyle sosyal medyanın çok geliştiğini ve platform adı altında meslek grupların çıktığından bahseden Yılmaz; "Ben mezun olunca film, dizi setlerinde çalışırım diye düşünüyordum ama pandemiyle beraber markalar online gücünü daha da çok ön plana koymaya başladılar. Sosyal medya uzmanlığı adı altında bir alan oluştu, yapay zekanın gelişmesiyle beraber işleri başka boyuta götürdü. Ben ilk olarak sağlık turizmi ajansında çalışmaya başladım. Burda sosyal medya uzmanlığı ve reklamcılık alanında çalışmalar yaptım. Daha sonra Dubai merkezli Hamasat Accesories firmasında çalıştım. Sonrasında arkadaşımınla beraber ortak kurduğumuz reklam ajansında çalıştıktan sonra ben Avrupa'nın İstanbul'da en büyük ticaret merkezi olan İSTOÇ ticaret merkezinin reklam ajansında çalıştım. Şu an ise aktif olarak dijital pazarlama alanında serbest çalışıyorum." şeklinde konuştu. İletişim Fakültesi'nde mezun olan kişilerin zorlu bir süreç geçirmekle beraber toplumda bu işin eğitimini aldığını göstermesi ve öğrencilik döneminde bu bilinçle geçirmeleri gerektiğinin üstünde duran İrem Yılmaz, RTS bölümü okumayıp ama sektöre giren kişilerin kötü etkilediğini belirtti. Kendini üniversitede geliştiren her türlü fark yaratması kaçınılmaz olduğunu vurgulayarak sözlerini tamamladı.

"ÜNİVERSİTE BENİM İÇİN NETWORKTÜ"

Muğla, marmaris doğumlu olan Muhsin Mimitaş, 2017 yılında SDÜ, İletişim Fakültesi, Radyo Televizyon ve Sinema bölümünü kazandı. RTS'nin 2020 yılında ilk mezunlardan olan Mimitaş, şu an serbest şekilde çalışıyor. Daha öncesinde Muğla Üniversitesi'nde işletme okuyan Mimitaş, program, video kurgu yap-

ma merakından dolayı süreç içerisinde SDÜ'de Radyo Televizyon ve Sinema bölümünün yeni açılışına tercih yaptığını belirtti. Dolu bir üniversite süreci geçiren Muhsin Mimitaş; "Birinci sınıftan itibaren sektöre entegre olmaya çalıştım. İnsanlarla iletişim kurmayı çevreyi keşfetmenin gayretin içerisinde bulundum. Üniversite süreci benim için networktü, bunu kullanmanın çabasının içerisindeydim. 1. sınıfta RATEM'de edit yaparak çalışmaya başladım. Olabildiğince her yere yetişmeye çalışıyordum. Dji drone cihazını ilk RATEM'de gördüm, orada kullanmayı öğrendim. Kendimi biraz da orada keşfettim. Dolayısıyla merakım bilgisayar tarafında daha yüksekti. Hocalarımın desteğiyle üniversite edit filmlerini yapıyorduk, onun haricinde 1. sınıfta şarkı editini yapmıştım rekor izlenmesi olmuştu. Aynı şekilde Isparta'da clublardan iş alırdım sanatçıların video editlerini yapıyordum, bu sebeple çoğu sanatçıyla tanıştım." ifadelerini kullandı.

Deneyimleri mesleğe dönüştürüyor

Muhsin Mimitaş, üniversite döneminde aktif olmanın gerekliliği ve her alanda gelişmenin sektör açısından önemli olduğunu vurguladı. Mezun olduktan sonra üniversitede deneyimin verdiği bilinçle mesleğe odaklanan Mimitaş; "Üniversite döneminden tanıştığım sanatçıların aracılığıyla İstanbul'da müzik sektöründe çalıştım. Sonra aynı şeyleri yapmaktan beni geliştirmediklerini farkettim. Sonra o dönemde NFT diye bir şey popüler oldu. Bir adam bir fotoğrafı yüksek ücrete sattığını gördüm. Ben de bu alana yönelik geliştirdim kendimi ve 6 tane eser yaptım. Bu normalde çok zor bir şey. Bununla beraber gelişerek markalara dijital film yapıyordum. Serbest olarak çalışırken işler alıyordum aynı zamanda. Dubai'den Accor şirketinden yönetmenlik iş teklifi aldım. Proje bitinceye kadar 1.5 sene boyunca video yönetmenliği olarak çalıştım. Türkiye'ye döndükten sonra kendi ofisimi açtım ve serbest şekilde çalışıyorum ve iyi bir konumdayım diyebilirim" dedi. **Haber:Oktay Yakut**

Zamanı dondurmak: Fotoğrafçılık

Fotoğrafçılığın anlamı üzerine Süleyman Demirel Üniversitesi İletişim Fakültesi Görsel İletişim Tasarımı Bölümü Öğretim Üyesi Yasin Öztürk ile bir röportaj gerçekleştirdik. Görsel İletişim Tasarımında görüntü üretimi üzerine uzmanlığını alan Öztürk kamera stabilizasyon sistemleri, video kameralar, fotoğraf makineleri, video kurgu, post prodüksiyon ve after effect gibi süreçleri de öğrettiğini söyledi

KÜÇÜKLÜKTEN GELME

Fotoğrafçılığa ilgisinin aslında küçükliğinde başladığından bahseden Öztürk; "Fotoğrafçılığa ilgim elime geçen video kamera sayesinde oldu. Bir kamera vasıtasıyla bu işe karşı inanılmaz bir ilgim olduğunu anladım. Yani sürekli onunla vakit geçirmeye çalıştım doğrudan onunla ilgilenmeye başlayarak süreç başladı. Sonrasında videoyla fotoğrafın ortak bulunduğu noktalarda fotoğrafı da işin içine sokmuş oldum." dedi. Lisans eğitimini mühendislik fakültesinde tamamlayan Öztürk hikâyesini şöyle anlattı; "Eski eğitim sistemimde branşlaşma vardı yani sayısalı sadece sayısal bölüm sözelci sadece sözel bölüm seçebilirdi aksi takdirde ciddi bir puan düşüşü oluyordu. Bu nedenle iletişim fakültesi okuyamadım. Sırf kamera stabilizasyon sistemlerini üretenlerin alanı makine mühendisliğine dahil olduğu için makineyi tercih ettim. Yani ben bu iş için makineyi tercih ettim."

GÖRÜNTÜNÜN GÜCÜ

En unutulmaz fotoğrafçılık deneyimi için görüntünün gücünden bahseden Öztürk; "Benim bu işi sevmeme sebep olan unsur görüntünün gücü oldu. Video için daha çok geçerli ama fotoğraf için de bu geçerli. Bir fotoğrafa baktığınız zaman bir nevi zamanda yolculuk yapabiliyorsunuz. Yani ben küçükliğimde çekilmiş bir görüntüyü gördüğüm zaman çocukluğumdaki o ana dönüp o anda hissettiğim koku bile burnuma geliyor. Bu aslında görüntünün gücünü gösteriyor. Beni en etkileyen şey de temelde bu oldu. Aslında o görüntünün geçmişe dair birçok anıyı geri getirilmesi gibi hani hayal kurarken geçmişte anlatılan bir olayı kafamızda idrak edemiyorsak onun bir fotoğrafı olsa birçok şey kafamızda şekillenebilir. Videodan örnek vereceğim 2019 yılı Emine Bulut cinayetinin olduğu şimdi o yıl yaklaşık 440 tane kadını öldürmüş ama bizim aklımızda çok ciddi şekilde yer eden Emine Bulut ismi vardı çünkü görüntüsü var çünkü sesi var. O ana ait bir veri var dolayısıyla da bu onunla ilgili hislerimizi çok daha güçlendiriyor. Bu da aslında fotoğrafın ya da videonun gücünü gösteriyor diye düşünüyorum." şeklinde konuştu.

Fotoğraf çekerken en çok keyif aldığı an ve en zorlandığı anın hep birlikte olduğunu söyleyen Öztürk; "Çok güzel bir anı yakalyorsunuz ama o anı en iyi çekmenin stresiyle de çok zor anlar yaşıyorsunuz çok koşturmacalı geçiyor. Mesela o anda naderen gerçekleşen çok güzel bir gün batımı ya da çok güzel bir hava olayı yakalyorsunuz, onu çekmeye çalışırken acaba en iyi nasıl

çekerim stresi o anın tadını çıkarmayı bile zorlaştırıyor ama sonuç mutlu ediyor. Dolayısıyla tek bir olay açısından söyleyemem çünkü yaşadığım neredeyse tüm güzel anlarda hissiyatım böyle oluyor." diyerek bazı zor anlardan bahsetti.

FOTOĞRAFI HİKÂYESİYLE DİNLEMEK

Öztürk; ilham kaynaklarıyla ilgili ise şöyle konuştu; "Aslında gördüğüm her güzel ve başarılı fotoğraf bana bir ilham bir istek oluşturuyor. Zaten bu fotoğrafçılığa karşı motivasyon oluşturuyor. Ama duayenlerin fotoğraflarını gördüğümde mesela Ara Güler'in fotoğraflarını görüp onun hikayesiyle dinlediğim zaman o işe saygım çok daha fazla artıyor." Öztürk orada o fotoğrafı çekmenin aslında o anda orada durmaktan ibaret olmadığını, bir tercih olduğunu, kendini riske atmak ya da doğru zamanda doğru yerde bulunmak olduğunu da ekledi. Fotoğrafçı Edward Steichen'in şu sözünü hatırlatan Öztürk; "Fotoğrafı şekillendiren, önündekinden ziyade arkasındakilerdir. Net bir şekilde bu işin içine girdiğin zaman bu sözün doğruluğunu anlıyorsun, fotoğrafçılığın anlamının o anı durdurabilmek, geçmişten iz bırakabilmek olduğunu görüyorsun." dedi.

"BOL BOL ÇEK BOL BOL BAK"

Teknik olarak fotoğrafçılıkta uzmanlaşmak için Öztürk; "Bol bol fotoğraf çekmek ve bol bol fotoğraf bakmak gerekiyor çünkü fotoğraf dediğimiz şey kişisel bir görme biçimidir. Bu kişisel görme biçimimize yani bizim kadrajımıza baktığımız fotoğraflarla çektiğimiz fotoğraflardaki elde ettiğimiz tecrübelerle hatta bazen okuduğumuz kitaptan gezdiğimiz resim sergisine kadar bunların hepsi bizim fotoğrafımıza etki ediyor. Kişisel görme biçimimizi oluşturuyor ve bu kişiden kişiye değişiyor aynı yere farklı açılardan bakabilme yeteneği kazandırıyor. Bir de bunun yanında günümüzde özellikle kullandığımız en büyük teknik sosyal medyada özellikle instagram gibi platformlarda mesleğimle ilgili fotoğrafçılık ya da video prodüksiyonuna alakalı sayfaları takip ediyorum. eskiden ulaşamayacağımız ders alıp iki cümle dinleyeyim ve çok zorlanacağımız duayenler instagramda paylaşım yapabiliyorlar bu da bize çok büyük bir katkı sağlıyor. Birkaç saniyelik bir şeyde bile çok ciddi bir tecrübeyi hızlı bir şekilde kendimize katabiliyoruz." ifadelerini kullandı.

Sosyal medya ve diğer platformlardan fotoğraf paylaşırken dikkat edilmesi gereken konular hakkında Öztürk şunları

Dr. Öğretim Üyesi
Yasin Öztürk

söyledi; "Sosyal medyada özellikle akademisyen olmanın yani bu işin hocası olmanın da getirdiği ağırlıkla aslında çektiğim fotoğraflara öylesine bile atacak olsam dikkat etmek zorunda kalıyorum. Çünkü takip eden öğrencilerin 'ya işte bize öğretilenler böyle değildi' gibi düşünmemesi lazım, her anınızda çok profesyonel çalışmak gibi bir durumunuz olmaz elbette ama sosyal medya için elimden geldiğince onu korumaya çalışıyorum. Zaten fotoğrafla ve videoyla büyüyünce ister istemez estetikle ilgili kafanızda belli standartlar oluşuyor. Mesela 1/3 kuralı ya da altın oran gibi farklı fotoğrafçılık kompozisyon kuralları var. her fotoğraf çektiğinde illa zaten o kurallara ister istemez bilinçaltında uyguluyorsun." Öztürk sosyal medyanın aslında kişisel bir sayfamız, bizim tanıtım rehberimiz gibi olduğunu dolayısıyla da birazcık daha gündelik hayattan olduğunu ve aslında o kadar mükemmel olmadığını da ekledi.

MÜKEMMELLİKTE SIRADANLAŞMA

Öztürk fotoğraf ve videoyla ilgili gelecek planlarını ve kaygılarını şu sözlerle ifade etti; "Gelecekte görsel iletişimde sanal prodüksiyonun etkili olacağını düşünüyorum. Özellikle sinemada videoda ekranlar vasıtasıyla oluşturulan ve 3 boyutlu dünyayla gerçek dünyayı birbirine entegre ederek prodüksiyon süreçlerini daha yapılabilir hale getiren bu sistemlerin geleceğin videosunda çok daha etkili olacağını düşünüyorum. Ama aynı zamanda şunu da sürekli tartışıyoruz; teknolojinin yapay zekanın ya da bu tarz farklı gelişimlerin getirdiği mükemmellikte sıradanlaşma gibi bir kaygı da var yani her şey o kadar mükemmelleşiyor ki artık bu mükemmellik sıradanlaşıyor. Şöyle bir örnek verebilirim eskiden havadan çekilmiş bir görüntü çok değerliydi çok estetik gözüküyordu ve inanılmaz dikkatimizi çekiyordu. Fakat onlar yaygınlaşınca eskisi kadar ilgi duymuyo-

ruz ki mükemmel manzaraları bile bazen instagram'da hızlıca geçebiliyoruz. Dolayısıyla teknolojinin getirdiği kolaylık aynı zamanda sıradanlaşmayı da getirir. Bunlar gelecekle ilgili fotoğrafçılık adına da kaygılarımız arasında bulunuyor."

"ÇOK İSTERSEN UZAKLAŞIRSIN"

Öztürk, yönetmenlikle ilgili olarak ise "Yönetmenlik hayalim benim neredeyse hiçbir zaman olmadı. Çünkü bir şeyi çok fazla arzulanmanın aynı zamanda o şeyden sizi uzaklaştırdığını düşünüyorum. Şunun gibi marangoza yaptığı iş ustalık eseri olduğunda usta dersiniz ben usta olacağım diye yola çıkmasına gerek yoktur. Ben hiçbir zaman yönetmen olacağım duygusuna kapılmadım. Çünkü bunun kaygısıyla yapmam gerekenleri üstünden geçip oraya yükselme çabasıyla hırsıyla yaptığım işten zevk almaktan vazgeçmek istemedim açıkçası. Nihayetinde bir gün geldiğinde zaten oraya yönetmen yazıldı yani ben istemesem de istesem de yazıldı. Bunu neden söylüyorum öğrencilerde çok kaygı vardı şimdi ben yönetmen olacağım demekle olmuyor o bir süreç bu işin birçok alanına hakim olduktan sonra yönetmen olabiliyorsunuz ve yönetmen olmanın da aslında bir şeyi de yok hani bir yere gidip iş başvurusuyla yönetmen olmuyorsunuz birisi size bir projeyi yönetmeniz için para ödemeye başlıyorsa o zaman anlıyorsunuz ki zaten yönetmen olmuştunuz. Dolayısıyla ben mutlu bir kameraman da olabilirim mutlu bir ışık şefi de mutlu bir kurgucu da olabilirim ama süreç beni oraya götürürse mutlu bir yönetimde olabilirim. Yani genel mânâda hayat felsefem bu şekilde sevdiğim işi aslında bir görüntü üzerinde ne yapıyorsam onu motive ve en iyi şekilde yapmaya çalışırım zaten dediğim gibi bunu yaptığınız zaman süreç zaten sizi bir yerlere götürür." diyerek sözlerine son verdi.

Haber: Ebrar Yörük

Etkili iletişimde diksiyonun önemi

Türkçe'nin doğru sesletilmesi, kelimelerimizin anlaşılması konusunda ilgili Isparta Uygulamalı Bilimler Üniversitesi'nde çalışan aynı zamanda Süleyman Demirel Üniversitesi'nde de ders veren öğretim görevlisi Yasemen Göksüğü Boz ile diksiyon konusunu konuştuk.

"HERKES KONUŞUR AMA DİKSİYONLA BAŞKA"

Diksiyonun aslında kelimelerin gücünün farkına varmak olduğunu belirten Yasemen Göksüğü Boz konuyu özetle şu şekilde anlattı; "Diksiyon aslında bizim kendi dilimizde duygularımızı düşüncelerimizi içimizden geçenleri dile dökerek, kelimeleri seslettiğimiz bir alandır. Herkes konuşur ama diksiyon dediğimiz konu yaptığımız konuşmaları doğru sesletme biçimleriyle, kurallarıyla karşı tarafa aktarmaktır." Diksiyonun hayatımızdaki yeri ve öneminin etkili ve düzgün bir şekilde kullanılmasının bizim ikili ilişkilerde ya da genel topluluk içerisinde derdimizi anlatmada ve doğru iletişimi kurma noktasında önemli olduğunu belirten Boz; "Doğru iletişim dediğimiz olgu da hani deriz ya 'beni hiç kimse anlamıyor' neden beni kimse anlamıyor, çünkü ben kendimi doğru kelimelerle ifade edemiyorum" dedi. Kelime dağarcığının düşüklüğüne ve mevcut dağarcığın da doğru kullanılmamasından kaynaklanan bir iletişimsizliğin söz konusu olduğunu söyleyen Boz, sözlerine şu şekilde devam etti: "Biz sadece beden dilimizle kendimizi anlatmıyoruz kelimelerle de anlatıyoruz. Bu bir bütündür, iletişimde nasıl bedenimiz dış görünüşümüz %60 değer taşıyorsa %40'da kelimelerimiz değer taşıyor. Bu yüzden doğru kelimeleri doğru biçimlerde kullanarak hayatımızda iletişim noktasında önemli bir yer edinebiliriz."

"TÜRK DİL KURUMU'NU SIK SIK TAKİP EDİN"

Günlük hayatımızda farkında olmadan yaptığımız birçok kelime ve diksiyon hatası oluyor bunun çözümü için Türk Dil Kurumu (TDK) verilerini sık sık takip etmemiz ve uygulamamız gerekiyor. TDK'nun etkin kullanımının önemini vurgulayan Boz, karşılaştığı yanlışlıkları şu şekilde anlattı; "Ben derslerimde de anlatırken öğrencilere soruyorum, anneniz akşam işte nohut yemeği yapıyor, bunu bana söyler misiniz 'annem akşam nohut yemeği yaptı' direkt aynı şekilde söylüyorlar ama kelimenin okunuşu nohut bir şapka var biz bunu kullanmadığımız için aslında hata yapıyoruz. Bunun farkında değiliz çünkü alışkanlıklar var en çok yapılanlardan biri börek kelimesi, kelimenin okunuşu börek ama böörek şeklinde bir okuyuş tarzı var. Bu yapıyor diye doğru mudur, hayır doğru değil bunun yöresel kullanımları aileden gelen alışkanlıklarla oluşuyor. 'Hocam diyor ben börek diye bir kelime duymadım çevremdeki herkes böörek diyor' bu doğru değil bunun gibi bir sürü hata var mesela marul - maarul, en basit hepimizin kullandığı bir kelime yarın, ne diyoruz 'yaarın derse gelecek miyiz?' ama kelimenin doğru okunuşu yarın burada bir a uzatması yok. Farkında mıyız değiliz, kendi yaşantımıza bakarak aslında hataları tespit edebiliriz. Burada diksiyon

noktasında kıstas alacağımız konuşma tipi İstanbul Türkçesi'ni kullanmaktır"

"DİKSİYON KONUSUNDA EĞİTİM STANDARDI OLUŞTURMALI"

Dilin doğru kullanımını teşvik etmek amacıyla yaygın eğitim kurumlarında dersler açılıyor. Bu derslerden biri de elbette diksiyon, Boz kendisinin de halk eğitim merkezlerinde ders verdiğinden bahsederek; "Özellikle ben bir akademisyen olarak Halk Eğitim merkezlerinde derslere girmeye çalışıyorum ki tüm meslek gruplarına ulaşabileyim. Orada hedeflediğim kitle ise öğretmenler, derslerime ne kadar çok öğretmen katılırsa zincirleme olarak yayılır siz bir kişiye öğretirsiniz o 40 kişiye anlatır sonra 80 kişi sonra 120 kişi ve bu şekilde geniş bir alana hitap etmiş olursunuz." ifadelerini kullandı. İlköğretim ve ortaöğretimde öğretmenlerin bu konuda yetersiz olduğunu söyleyen Boz; "Örnek veriyorum Türkçe'de 'ğ' asla okunmaz diyorum derste 'nasıl hocam ama bize böyle öğretildi' diyorlar. Çünkü bir Türkçe öğretmeni ya da edebiyat öğretmenin ya da güzel konuşma dersine giren öğretmenin de bu bilgiden haberi yok. Bunu hiçbirimiz bilmiyorduk. Çok az bu tarz kurslara gitmiş ya da farkındalığını arttırmış kendi mesleğine yatırım yapmış kişiler buna hakim oluyor. Üniversiteye gelen bir öğrencinin o zaman 'ğ' harfinin okunmadığını öğrenmesi çok trajik bir olay. Eğitim sisteminde önce eğitimi verecek hocaları, öğretmenleri eğitmek ortak bir standart oluşturmak ve tüm öğrencileri bu doğrultuda eğitmek gerekiyor" diye konuştu.

DİL BİLGİSİNE DİKKAT EDERSEK KONUŞMAMIZ DA DÜZELİR

Yazılı metinlerde daha fazla dikkat edilen dil bilgisi kurallarının konuşma dilinde ne kadar önemli olduğu ve günlük konuşma dilindeki dilbilgisi hatalarının iletişimdeki etkileri üzerine ise Boz şöyle konuştu; "Özellikle sosyal medyanın ve dijitalleşmenin hayatımıza girmesiyle birlikte konuşma dilimizi çok çevirdik. çünkü biz orada kullandığımız canım kelimesi yerine cnm'ler ve slm'ler ile gündelik konuşmalarımızı da şekillendirmeye başladık. Bu yüzden önce yazı dilini çözmemiz gerekiyor ben öğrencilere şapkalı a kullanımının devam ettiğini söylediğimde şaşırıyorlar, çünkü bir zamanlar word'de şapkalı "a" yaptığın zaman altını çiziyor ama TDK'nin kuralları çerçevesinde bu kullanım devam ediyor. şapkalı "a" demek, "a" seleni sesletildiğinde bize ince a'yı verir demektir. O şapka koymadığımız zaman ben bunu kalın a olarak mı okuyacağım ince a mı? "Hala" mı diyeceğim "hâlâ" mı diyeceğim mesela, her zaman cümlelerin bütününe okuyup anlam çıkarmaya çalışmam, o yüzden şapkalı a kullanımı gereklidir." Yazılı metinlerde bunlara daha fazla dikkat edip TDK'nin sözlüğünü ve yeni gelişmeleri takip eder-

sek aslında konuşmamızın bir nebze olsun düzeleceğini söyleyen Boz, doğru yazıp, sesletirken dikkat etmezsek yine bir etkisinin olmadığını o yüzden hem yazma hem okuma noktasında kuralları bilmemiz gerektiğini vurguladı. Türkçe'nin yazıldığı gibi okunan bir dil olmadığını yazdığımızı direkt okumamamız gerektiğine değinen Boz; "Öğrenci y daralmasını bilmiyor. Diksiyon dersinde bizim y daralmasını anlatmamamız gerekiyor ünlü düşmesini anlatmamamız gerekiyor ama kelimelerin sesletim kodlamalarını yaparken neden diyor ben işte 'konuşmıycam' diyorum çünkü orada y var orada bir daralma yapman lazım ve burada yazarken böyle yazmıyorsun konuşmıycam yazıyorsun ama okurken konuşmıycam diyorsun ğ gidiyor y daralması yapıyorsun. Bakın yazıldığı gibi okunmuyor burada da kural bilmen gerekiyor kuralı bilmezsen maalesef bu hataların yaygınlığı devam eder" dedi.

"YAPAY ZEKA TÜRKÇE KURALLARINA HÂKİM DEĞİL"

İnternet ve dijital platformlarda Türkçe'nin zorlukları ve kolaylıkları konusunda da Boz şunları söyledi; "Her işte olduğu gibi bunu analiz etmek çok zor ama internet ve dijital platformlar dijitalleşmeyle birlikte Türkçe içeriklerin arttığını görüyoruz, bunun yanında bozulma da görüyoruz çünkü en basitinden kendi alanım olan sinema sektörüne bakalım yabancı diziler, yabancı filmler Türkçe alt yazıyla veriliyor ama bunu yaparken de önüne gelen, yapay zekaya bu filmi çeviri yaptırıp alt yazıyı ekleyebiliyor. Yapay zeka Türkçe kurallarına senin bildiğin kadar dikkat edemeyebilir çünkü o da bir alanı tarıyor ve ne buluyorsa size onu veriyor. Sizin hakim olmanız ve o verilen yazıyı düzeltmeniz gerekiyor. O yüzden işte akıllı işaretlerdir ya da içeriklerin kendi kültürümüze kendi dilimize göre çevrilmesi ve denetlenmesi sistemi var, bununla birlikte aslında bu zorluklar ya da olumsuzlukları aşabiliriz diye düşünüyorum."

"TÜRKÇE YAZILDIĞI GİBİ OKUNMAZ"

Yabancı dillerle karşılaştırıldığında Türkçenin yazımındaki belirgin özelliklerle

rin korunması ve geliştirilmesi konusunda Boz; "Türkçe çok güzel bir dil. Tek kelimeyle bir çok duyguyu anlayabiliyorsunuz. Birden fazla eş anlam var bunları bilmek gerekiyor, bunları bilmezseniz kelime dağarcığı zaten çok düşüyor. Onun dışında yabancı dillerle karşılaştırıldığında bütün dillere bakmak lazım bu bir uzmanlık alanı ama şunu söyleyebilirim bazı diller yazıldığı gibi okunur bazı diller yazıldığı gibi okunmaz. Türkçe de yazıldığı gibi okunan bir dil değildir. Bu değildir yazarken lütfen özellikle röportajımızı ekleyelim değil diye 'ğ' ve 'e' ile yazılır ama 'diil' diye okunur. Buradan bile anlayabiliyoruz biraz önce verdiğim nohut örneği genelde herkes dalga geçer. Eğitimi doğru almış ve aldığı eğitimi konuşmasına entegre etmiş kişileri bu konuda örnek alabiliriz. Bu arada mesela entegre dedim ben yabancı sözcüklerin çıkartılması taraftarı değilim. Çıkartılırsa çok boşluğa düşeriz. Örnek veriyorum oturmaçlı götüreç bunu kullanamayız, biz buna alışkın değiliz yabancı dillerden dilimize geçmiş kelimeleri kabul ediyoruz. HD gibi 'yüksek çözünürlüklü kamerayı getir' dediğinde kimse anlamıyor ama 'HD kamerayı getir' dediğinde -mesleki terim kullanıyorum- daha net anlaşılıyor. O yüzden belli alışkanlıklar var bu saatten sonra değiştirilmesi çok zor bunları kullanıyoruz" şeklinde konuştu.

"ÖNCE KENDİNİ DİNLE"

Diksiyon anlamında çevredekilerle etkileşim halinde çalışılırsa daha kolay öğrenebileceğini belirten Boz, sözlerini şu şekilde tamamladı; "Diksiyon hocası olarak çevremdeki bütün öğrencilerimi her konuştuklarında düzeltiyorum size de tavsiyem, bir şeyleri öğrendiğinizde önce bir bozum yaşarsınız bildiğiniz bir yapıya tekme atarsınız ve yıkarınız iskeleti, sonra yeniden inşa edersiniz çevrenizdeki kişileri düzeltmeye başlarsınız, onları düzeltmek otomatik olarak kendinizi düzeltmek anlamına gelir. Kendinizi dinleyin neyi hatalı yaptığınızı farkına varın. Biz bırakın karşıyı kendimizi dinlemediğimiz için ne konuştuğumuzu bilmiyoruz. Bence bu güzel bir çözüm olacaktır." **Haber: Ebrar Yörük**

Isparta'da kabartma ve deri dağılımının tek ustası

Dericilik mesleğine 41 yıldır gönül vermiş, mesleğini büyük bir tutku ve aşkla yapan aynı zamanda nesilden nesile gelen dericiliği büyük zorluklar ile öğrenip, mesleğin geleceğini ayakta tutmaya çalışan, Türkiye'de kabartma ve deri dağılımı yapan tek usta İbrahim Atalar ile bir röportaj gerçekleştirdik.

İlk olarak dericilik mesleğine nereden başlamaya karar verdiğini anlatan İbrahim Atalar, şu sözlerle cümlelerine başladı; "Dedemin mesleği mescilikdi, babam da sayacılık yapmaktaydı. Ben de bu işe ilk babamın yanında 6 yaşında başladım. 41 yıldır bu işi yapıyorum. İşe başlama sürecim şöyle oldu: İlkokula başlayınca babamın Kunduracılar Sitesinde çırağı vardı. Onun yanına sayacılığı öğrenmem için gönderdi. Bu süreçte sayacılık, kunduracılık, saraççılık öğrendim. Isparta'nın eski adetlerinden biri olan çocuklar okusunlar zorlukları görsünler diye tabakhaneye gönderirler. Ben de gidip, öğrenince dericilik çok ilgimi çekti. Daha sonra okulu bırakmak ve dericilikten ilerlemek isteyince babam; ' Ne olursan ol en iyisi ol ' dedi. Ortaokul bittiğinde İstanbul'da dericilik enstitüsü var. Oraya göndereyim, dericiliği her şeyi ile öğrendi dedi. Ben de o yoldan ilerleyip dericilik enstitüsü yazılı sınav ve mülakata girip sınavı geçtim. Dericilik enstitüsünde eğitimlerimi aldıktan sonra Isparta'ya gelip buradan devam etme kararı aldım. İşime yoğunlaştıktan sonra ustalar dualarla bana kuşak bağladılar. Isparta'da ahilik kuşağını en son alan usta benim. Kısacası, bu mesleğe olan bağlılığım ve aşkımda hep vardı ve devam ediyor".

DERİCİLİK MESLEĞİNİN AŞAMALARI

Dericilik mesleğinin genel hatları ile nasıl yapıldığını anlatan İbrahim Atalar, şunları söyledi; "Deri tabakhaneye gelir, tuzlanır, ıslatma işlemi yapılır. ıslatma işlemi yapıldıktan sonra değişik organik veya kimyasal maddeler vererek deri işlenir, kurur, boyanır, yağlanır, ölçülür ve bize gelir. Biz bu işlemin her basamağın-

da da varız. Mesela Kurban Bayramında olan derileri alırım ve tabakhaneye gider bu işlemlerden geçiririm".

Hayvan derisinin muhafaza edilip korunmasına değinen İbrahim Atalar; "Dericilik Enstitüsünde deri açısından her zaman bize dericiliği öğrenmemiz için Dünya'nın farklı farklı yerlerinden hayvanlar getirttiler. Amerika'nın av hayvanlarından tutun deve kuşu, köpek balığı, zürafa, aslan, timsah, zebra, yılan gibi işlemediğim hayvan derisi kalmadı" ifadelerini kullandı.

Dericilikte en zorlandığı kısımları anlatan İbrahim Atalar "En zorlandığım kısım, ilk dericilik için kalkıp işi öğrenmeye gittiğim gündü. O gün bu mesleğin zorluğunu, çaba gerektirdiğini gördüm. İlk zamanlar bir şeyleri tutmak, yapmak istemedim o yüzden o süreç benim için zordu. Dericilik yapımında zorlandığım aşamayı sorarsanız da işi bildikten sonra her şey olur. Yani zorlandığım herhangi bir aşama yoktur" şeklinde konuştu.

Normal yapılan dericilikten tablo yapma sürecine geçişini anlatan İbrahim Atalar; "Ben hep bir şeyleri mesleğime ve kendime katarak ilerledim. Kunduracılığı, sayacılığı, saraççılığı öğrendim ve bıraktım. Yani bir işi kelimenin tam anlamı ile öğrendiysem, o meslek benim için son olur. Başka şeyler öğrenip mesleğimin bir üst aşamasına geçmem gerekir. Ben de normal dericilik kısmından çekilip mesleğimi farklı şekillerde icra etmek istedim. Başlangıç olarak; derinin üzerine ponponlar yapmaya karar verdim daha sonra Ebru ve Deri yakma işlemi yapmaya karar verdim. Bunu da kimyasallarla yapıyordum ve deri toparlıyordu. İşlerde terslik olduğunu fark edince ustalarımın yanına gidip kimyasal kullanmadan ve jetal deri nasıl yaptıklarını öğrendim. Ek olarak ekleyeceklerim olursa; boyama, hat, tezhip sanatını da öğrendim. Şimdi de kızım Şeyma Nur Atalar yaptığım meslek ilgisini çekti. Süleyman Demirel Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesinde 4. Sınıf öğrencisi, okulda öğrendiği şeyleri gelip buradaki işimize aktardı. Birlikte sanat eserleri çıkartıp dericilik alanında tabloya dökmeye başladık" dedi.

Tablosunu kızı Şeyma Nur Atalar ile yaptığı Andık Deresinin yapım sürecini ve hikayesini anlatan İbrahim Atalar "An-

dık Deresini yapmamızdaki amacımız sözlü Isparta tarihidir. Kızım ile beraber akademisyenlerin sahaya indiği gibi dere mahallesine inip incelemeler yaptık. Andık Deresi tasarımı ve boyası kızıma aittir. Ben de kesip, dövüp, yakıp, kabartma işlemini yapıp bu eseri ortaya çıkardık. Eserin içeriği de şöyledir: Şelale'nin ilk sağ kısmını anlatacak olursam; yukarıda andık dedesi vardır. Andık Dedesine insanlar adak adamaya gider. Hemen alt kısmında delikli bir taş vardır. Buradan da şifa için geçilir. Tahtacı Alevilerinde de delikli taş yoğun şekilde bulunurmuş. Delikli taşın altında da şifalı sular bulunurmuş. Eskiden hayvan otlatma Kurban Bayramına hazırlamak için genellikle şifalı sularının alt kısımlarında hayvan otlatırlarmış. Dere Mahallesi'nin yokuşundan aşağı inilirken Şeytan Mağarası bulunurmuş onu da tablomuzda yer ettik. Dereliler geçimini kılıçlıktan sağladıkları o yüzden bu işi ve Dere Mahallesi tablomuzun sağ alt köşesinde yer ettik. Tablomuzun sol tarafını anlatacak olursam; Dereli Eşkıya Hafız sayesinde düşman Isparta'ya girmemiştir. Dağdan inişini burada işlemek istedik. Daha sonra Andık Deresi'nde 2 tane değirmen vardır ama biz tabloda yer edemediğimiz için dere un fabrikasını ekledik. Dere un fabrikasının altında da köprü vardır. Köprü'nün altında da Hz. Ali'nin Düldül atının ayak izi bulunur. Şimdi tablonun orta kısmına ve herkesin şu an gidip gördüğü yere geçecek olursak; üst taraf yani suyun yoğun aktığı yer Andık Deresi'dir. Alt tarafı zambaklı alandır. Zambaklı'nın altında da Horhor Çeşmesi

bulunur. Küçükken Horhor Çeşmesi yerinin altında bulunur, bekler bekler 15 saniye sonra birden püskürürdü. Daha sonra bir ağacın içine aldılar. Genel hatları ile tablomuzun içinde anlatmak istediğimiz kısımlar böyleydi" diye konuştu.

Mesleğinin geleceği hakkında konuşan İbrahim Atalar; "Dericilik mesleğinin geleceğini görüyorum. Çünkü birçok şey teknoloji ile olduğu için elde yapılan her şey kıymetlidir. Ben de mesleğimde elimden geldiği kadarı ile öğretici olmaya çalıştım. Kültür Müdürlüğünde hocalık yapıyordum. Kültür Müdürlüğüne gelen öğrencilerimin %40'ı akademisyendir. Güzel Sanatlar öğrencileri de %40'lık kısmı kapsamaktadır. Bu öğrencilerimden çoğu deri işleme hocası oldu. Ek olarak da öğrencilerimin hangi alana ilgisi varsa o alanda yardımcı oldum. Mesela otomotiv alanı için gelen öğrencilerime koltuk döşeme, güzel sanatlar öğrencilerime ise saz vb. aletlerdeki derileri öğrettim. Öğretmenlik alanından bir çıkarım yapacak olursam dericilik mesleğinin geleceğinin olduğunu ve öğrencilerin de hevesli olduğunu söyleyebilirim" şeklinde konuştu.

Mesleği hakkında konuşan ve memnuniyetinden bahseden İbrahim Atalar, son olarak şunları söyledi: "İyi ki bu mesleği yapıyorum. Hayatımda ne gördüysem dericilik mesleğine aktardım. Dericilik büyük bir tutku, sabır ve çok emek isteyen bir iştir. Bu mesleğe yıllarımı verdim. Benim için dericiliğin yeri her zaman ayrıdır. İyi ki bu meslekteyim".

Haber: Rojin Mede

İbrahim Atalar

Güller Ekspresi seferlerine devam ediyor

Hizmet vermeye başladığı tarihten itibaren vatandaşlar ve öğrenciler tarafından ilgi gören Güller Ekspresi hakkında, Devlet Demiryolları Isparta Gar Müdür Yardımcısı Ogün Öztuna ile görüşme gerçekleştirdik.

6 Mart 1930'da Mustafa Kemal Atatürk'ün Bozanönü-Eğirdir arası sefer yapan tren hattıyla Isparta'ya ziyarete geldiğini söyleyen Öztuna; "Ziyaret sırasında vatandaşlar demiryolunun Isparta'ya uzatılmasını talep ediyor. Vatandaşların bu talebi karşısında Atatürk kesin talimat veriyor ve 25 Mart 1936'da İsmet İnönü tarafından Isparta Gar hizmete açılıyor" diyerek garın nasıl açıldığını anlattı.

Garın önceden kullanılmış olduğu ve şu anda kullanılmakta olan hatlardan bahseden Öztuna; "Isparta'dan sadece İzmir yönüne giden iki ekspresimiz var. Sabah 09.50'de Güller Ekspresi, akşam 22.10'da Göller Ekspresi olarak hizmet veriyor. Bunun öncesinde 2007 yılına kadar Isparta -İstanbul arasında Pamukkale Ekspres seferleri, 2004 yılına kadar Ankara Gülistan Ekspres seferleri, ayrıca Denizli ve Afyon bağlantılı yolcu trenleri seferleri vardı ama onlar ekonomik sebepler ve altyapı çalışmalarından dolayı kaldırıldı

ve bir daha sefere konulmadı" ifadelerini kullandı.

Göller Ekspresi ve Güller Ekspresi hakkında bilgi veren Öztuna; "1993'ten bu yana İzmir, Aydın, Denizli ve Isparta'yı birbirine bağlayan Göller Ekspresi her gün karşılıklı bir sefer olarak sekiz buçuk saatte İzmir'e ulaşıyor. Bunun yanında 20 Aralık 2023 tarihinde açılan ve gündüz seferlerine başlayan Güller Ekspres vatandaşlar ve öğrenciler tarafından yoğun ilgi görüyor. Güller Ekspres sabah saat 9.50' de Burdur, Isparta, Denizli, Nazilli, Aydın, İzmir güzergahından seferlerini gerçekleştiriyor" dedi.

Demiryollarının üniversite öğrencileri açısından daha uygun olduğunu belirten Öztuna; "Demiryolları Isparta'ya canlılık katabilecek noktada bu yüzden talebin daha da artmasını istiyoruz. Üniversite öğrencilerine indirim mevcut, karayollarından daha ucuz ve daha güvenli" şeklinde konuştu.

Son olarak gelecek projelerden bahseden Öztuna; " Hızlı tren projesi düşünüyor. Isparta'da tam noktası belli olmamakla beraber İstanbul Antalya'ya uzanan hızlı tren projesinin geçiş güzere-

gâhu hazırlanıyor. Kağıt üzerinden taslak halinde olan proje fizibilite çalışmaları yapılıyor. Ne zaman hayata geçirileceği şu anda tam olarak belli değil" diyerek sözlerini noktaladı. **Haber: Merve Fidan**

Isparta'nın en eski simit fırını

Isparta'nın İskender Mahallesi'nde bulunan, en eski simit fırını olan Kartal 2 simit fırını hizmet vermeye devam ediyor. Fırın sabahın ilk saatlerinde, çıtır çıtır dumanı üstünde simitlerini müşterilerine sunuyor. Kampüs Doğu Batı Gazetesi olarak Isparta'nın gözdesi olan bu tarihi fırın hakkında merak edilenleri simit bağlama ustası Reşat Çelik'ten öğrendik.

Isparta'nın en eski fırınlarından olduğunun altını çizen ve lezzet konusunda Ispartalıların gözdesi olduğunu belirten Çelik; "Ben bu fırında çalışmaya 90'larda başladım ama geçmişi daha eskilere dayanıyor. Bu fırının gelenek haline gelmesindeki ve uzun yıllar devam etmesindeki en önemli etken lezzetli ürünler çıkarmak ve en iyi ürünleri tercih etmek olduğunu düşünüyorum." şeklinde konuştu. Fırının işleyişini ve simit yapım aşamalarını aktaran Çelik; "Fırınımızda simit ve poğaçaya üretimi

gerçekleştiriyoruz. Saat gece 4'te iş başı yapıyoruz. Ekip işi bir çalışma yürütüyoruz. Benimle birlikte 4 usta çalışıyor. Simit yapım aşamasına geçecek olursak: Öncelikle un, su, tuz ve mayadan hamuru hazırlıyoruz. Simidi yapmak için baklavalığın altı dediğimiz gümüş unu kullanıyoruz. Daha sonra hamuru dinlenme aşamasına bırakıyoruz. Dinlenmiş hamuru diğer bağlama ustası ile birlikte bağlıyoruz. Bağlanmış simitler kaynayan pekmezli suya atılıyor ve birkaç dakika sonra çıkartılıp susama bulanıyor. En son aşama fırına veriliyor ve müşterilere sunuluyor." dedi.

ISPARTA HALKI YAPTIĞIMIZ BU SİMİDİ SEVİYOR

Fırında üretilen simit çeşidinin Isparta halkı tarafından beğenilerek tüketildiğini vurgulayan Çelik; "Biz fırın olarak sıcak kazan simidi üretiyoruz. Bol susamıyla ve çıtır çıtır oluşuyla Isparta halkı tarafından çok seviliyor. Bizlerde halkımız için ilk günkü özveriyle üretmeye

devam ediyoruz." diye konuştu.

Müşteri potansiyeli hakkında konuşan Çelik; "Fırınımıza gelen müşterilerimizin yanı sıra toplu olarak sipariş üzerine satış yapıyoruz. Herkese hitap ettiğimiz için müşteri potansiyelimiz değişiyor. Örneğin 5 yaşındaki çocukta gelip simit alıyor. 70 yaşındaki amcada gelip simit alıyor. Tamamen sevmekle, beğenmekle alakalı olduğunu düşünüyorum." ifadelerini kullandı.

Fırının dönem dönem yaşamış olduğu maddi ve manevi zorluklardan bahseden Çelik; "Çoğu işte olduğu gibi zaman zaman bizlerde zorluklar yaşıyoruz. Ani fiyat değişimleri, una gelen zamlar fırınımızı etkiliyor. Yasal olarak zam geldiğinde vatandaşlarımız için bir süre zam koymamaya çalışıyoruz ama giderlerimiz ne zaman yükselmeye başlarsa istemeyerek de olsa zam durumuna uymak mecburiyetinde kalıyoruz. Bazen de ani fiyat değişimi durumlarında işletmemizi toparlamak için birkaç

ay giderleri cebimizden karşılamak zorunda kalıyoruz. Eğer böyle yapmazsak ekip dağılır ve bir daha bu ekibi toplamak zor olur." şeklinde konuştu.

Reşat Çelik son olarak şunları söyledi; "Günlük 1000-1500 tane simit üretiyoruz. Gecenin yarısında gelipte çalışmaya başlıyoruz. Hal böyle olunca gençler bu mesleğe yönelmiyor. Belki de bu durumdan dolayı bu kadar sevilen, toplumda gelenek haline gelen simit kültürü zamanla azalacaktır."

Haber: Merve Fidan

Şehrin girişimci kadınları

Isparta'nın Gönen ilçesinde faaliyet gösteren İpek Eller Kadın Kooperatifi, bölgedeki kadınların aile ekonomisine katkıda bulunabilmeleri için yöresel ve el yapımı lezzetleri müşterileriyle buluşturuyor. Gönen'de sekiz ortak arkadaşın kendi imkanlarıyla başlattıkları kadın girişimi, Ekim 2023 tarihinde faaliyete başladı. Sermaye eksikliği ve maddi zorluklarla mücadele eden kadınlar, gelirleri olmamasına rağmen ev ve bahçe işlerinden kısıtlı zamanlarıyla ürettikleri ürünlerini satıyor. Yaşadıkları zorluklara rağmen kooperatifleşen Gönenli kadınlar, İpek Eller Kadın Kooperatifi adıyla işletmelerinde müşterilerini ağırlıyor.

BİR FİKİRDEN GERÇEĞE GİDEN ZORLUKLAR

İşletmeleri hakkında bilgi veren İpek Eller Kadın Kooperatifi Başkanı Ayşe Sevim Bozdoğan, nasıl başladıklarından bahsederken şunları söyledi; "Arkadaşlarım bu fikri düşünmüşler ve kendi kendilerini yönetebilecekleri bir kooperatif kurmak için beni lider olarak seçtiler. Benim de böyle bir düşüncem vardı kabul ettim, üretmeye başladık. Ben emekliyim diğer arkadaşlarımız ev hanımı sermayemiz olmadığı maddi zorluklarımız oldu para bulamadık, bu yüzden çalışmalarımıza arkadaşlarımızın evlerinde sarma, yufka, makarna, tarhana ve eriştelere yaparak başladık. Gönen'de bir dükkân arayışımız oldu ve kendi pastanemizi açtık. Artık üretimlerimizi kendi pastanemizde yapıyoruz. Yufka ekmeği, gözleme, çakal helvası ve pasta siparişlerimiz yoğun ilgi görmeye başladı. Burada yaşayan kadınlar bağ bahçe işlerinde uğraşıyor bu yüzden daha fazla ortak alamadık sekiz kişiyle kooperatifi yürütüyoruz. Bu durum işlerimize yetişme konusunda zorluk yaşamamıza sebep oluyor."

Konuşmanın devamında kooperatifin yeni kurulduğuna değinen Bozdoğan; "Isparta'da 20 kooperatif bulunuyor. Bunlardan dört tanesi uzun süredir faaliyet gösteriyor ve işlerini büyütüp geliştiren kooperatifler. İpek Eller Kadın Kooperatifimizi geliştirmek için katıldığımız seminerlerde Ticaret İl Müdürlüğü, Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı, Tarım İl

Müdürlüğünden temsilciler vardı. Henüz daha bir yılımızı doldurmamış iken kat ettiğimiz yolu ve sosyal medyadaki büyümemizi görüp tebrik etmeleri bizi onurlandırdı" şeklinde konuştu.

MANTAR KÖY HAYALİ

Mantar çadırını kuran İpek Eller Kadın Kooperatifinin faaliyetlerinden bahseden Başkan Bozdoğan; "Hedefimiz mantar çadırı kurmaktır. Kursa bütün ortaklarımızla katılıp eğitimlerimizi tamamladık. Kurs hocalarımızın bizlere olan güveni için minnettarız sayelerinde sponsor desteği aldık. Çadır kurmamızda yanımızda olan sponsorlarımız bizim bütün sorunlarımızla ilgilendiler. Kendileri bizden teminat almadan kompostumuzu, toprağımızı, ilacımızı, gübremizi karşıladı ve çadır kurmamızda çok yardımcı oldu. Borcumuzu ödedikten sonra işimizi büyütüp yeni çadırlar kurmayı hayal ediyoruz." dedi.

Daha çok üretip kendi mantar kurusu, turşusu, reçeli ve cipslerini yapmak gibi hedefleri olduğunu dile getiren Bozdoğan; "Bir Mantar Köy kurmak çok istiyoruz. Antalya Korkuteli'nde bir Mantar Köye gitmiştik çok güzeldi çok beğenmiştik. Biz de kendi çocuk oyun alanlarımızın mantarlarla olduğu, ailelerin beraber zaman geçirebileceği ve mantara dair kahvaltılardan yiyeceklere birçok ürünün yer aldığı bir işletme kurma hayalimiz var" diyerek sözlerini tamamladı.

SOSYAL ÇEVRE ETKİSİ ÇOK GÜZEL

Çevre ve sosyal medyanın etkisinden

söz eden Başkan Bozdoğan, çok güzel geri bildirimler aldıklarını söyleyerek; "Kooperatiflerin katıldığı yerlerde tanınır hale gelmeye başladık, yakın bir zamanda Ticaret İl Müdürlüğünden yetkililerle yaptığımız görüşmelerde İpek Eller Kadın Kooperatifini bilmeleri bizleri çok mutlu ediyor. Çevremizden almış olduğumuz tebrik ve takdir mesajlarıyla motive oluyoruz" ifadelerini kullandı.

Katıldıkları fuarların olumlu etkileri hakkında açıklama yapan Bozdoğan, etkinliklerde yaşadıkları süreçleri anlattı; "Biz kurulduğumuz günden bu yana birçok fuara katıldık. Ekim 2023 de kurulduk daha bir ay olmuşken Kasım ayında ilk fuarımız olan Tarım Fuarına katıldık. O kadar az ürünümüz vardı ki pişi ve çay yapıp satış yaptık. Kısa bir zaman sonra gerçekleşen Turizm Gastronomi Fuarına katılma kararı aldık. Bir gün öncesinden stant açıp hazırlık yapan kişilerin yiyeceğe çok ihtiyacı olacağını fark ettik. Bunun üzerine fuar yetkililerinden aldığımız izinle gözleme yaptık, sahnenin önünden bize verdikleri yerde satışımızı gerçekleştirdik. Fuarın yetkilileri tarafından aldığımız olumlu dönüşler bizleri çok sevindirdi. Gaziantep'e fuara katıldık. Isparta'dan iki kooperatifin katıldığı bu etkinlikte biri biz olduk. Bu fuar bizim için çok önemliydi. Çünkü çok güzel deneyimler edindik. Türkiye'nin dört bir yanından katılım sağlayan 180 kooperatifle işlerimizi geliştirmek için konuşmalar yaptık yeni insanlar tanıdık."

"SADECE KADINLARLA BU İŞ OLMAZ"

Mantar çadırı kurdukları güne kadar aldıkları tepkilerden söz eden Bozdoğan, eşinin daima destek çıktığını, her zorlukta yanında olduğunu belirterek; "Mantar işi çok zordur kadınlarla bu iş olmaz siz yürütemezsiniz gibi birçok eleştiri aldık. Bizim için zor bir süreçti. Yürütmekte zorlandığımız yerlerde eşim çok destekçi oldu onun sayesinde de mantarımızı ilerletebildik. Kooperatifimizi yeni kurduğumuzda Ticaret İl müdürümüz Mehmet Akif Bey'in bizi ziyaretinde ilk söylediği söz 'eşiniz veya çocuğunuz bu işe karşıysa hiç bu işe başlamayın' dediler. Çok doğruymuş zamanla yaşayarak öğrendik bunu, kızlarım ve eşim destek olmasaydı bu kadar verimli olamazdım." sözlerini noktaladı. **Haber: Murat Yıldız**

Isparta'da 60 yıllık nalbant ustası

Isparta'da 60 yıllık nalbant ustası Ali Cengiz Akdağ ile Süleyman Demirel Üniversitesi İletişim Fakültesi Kampüs Doğu Batı Gazetesi olarak bir röportaj gerçekleştirdik.

Nalbantlık yapmaya çocukken başladığını söyleyen Akdağ; "Nalbantlık mesleğini dedem ve babamdan öğrendim. Çocukluğumdan bu yana tam 60 yıldır bu işi yapıyorum." dedi.

Nalbantlık mesleğinin kendisi için ne anlam ifade ettiğinden bahseden Akdağ; "Bu zamana kadar bu meslekten geçimimizi sağladık. Tabii bir canlı ile çalışmak çok zor. Tepkilerin ne olacağı, ne zaman ne yapacağı belli olmuyor. Onun için bu mesleği severek yapmak lazım. Ben de bu mesleğe yıllarımı verdim ve severek yapıyorum." şeklinde konuştu.

Sadece köy hayvanlarına nal çaktığını,

yarış atlarını nallamadığını vurgulayan Akdağ; "Ben sadece köy hayvanlarını nallıyorum. Bugüne kadar hiç yarış atı nallamadım. Eskiden insanlar hayvanlarını şehir merkezine dükkanımın oraya getiriyorlardı ama artık teknolojinin gelişmesi, araçların fazlaşmasından dolayı ata, eşeğe binen azaldı. Hal böyle olunca beni arıyorlar atlarını nallatmak için bende onlara uygun bir gün, zaman verip köylerine gidiyorum." ifadelerini kullandı.

Nalın nasıl takıldığı hakkında bilgi veren Akdağ; "Öncelikle at veya eşeğin eskimiş nalları sökülür, tırnakları temizlenir. Daha sonra hayvana uygun nal yerleştirilir ve çakılır. En son olarak düzeltmeler yapılır ve

bitirilir." diye konuştu.

Bu mesleğin en zor kısmı hayvanın korkmasından veya canının yanmasından dolayı tekme atması olduğunu söyleyen Akdağ; "Bu nalları yapmak hiç zor değil alışıldıktan sonra yapılıyor. Bu işin zor kısmı nal çakarırken hayvanın canını acıtmamak, canı acırsa korkar ve tekme atar ya da durmamaya başlar. Şimdiki nesil korktuğu için bu mesleği yapmak istemiyor." ifadelerini kullandı.

Nalbant olmak isteyenlere seslenen Akdağ son olarak şunları söyledi: "Daha öncede aktardığım gibi bu işi yapmak isteyen kalmadı ama biri gelir ben bu işe heves ediyorum, yapmak istiyorum derse ilk olarak hayvanı tutmaktan başlaması ve korkmaması gerekir. Daha sonra aynı bizimde yaptığımız gibi baka baka, göre göre yapmaya başlar." **Haber: Merve Fidan**

Anadolu Parsı'nın Türkiye'deki Geleceği

Nesli tükenmekte olan Anadolu Parsı'nın tarihi, kültürel ve ekolojik önemi hakkında Isparta Uygulamalı Bilimler Üniversitesi Orman Fakültesi Yaban Hayatı Ekolojisi ve Yönetimi Bölüm Başkanı Doç. Dr. Yasin Ünal ile röportaj gerçekleştirdik.

TÜBİTAK 1001- Araştırma Destek Programları Başkanlığı (ARDEB) desteğiyle Anadolu Parsı araştırma projesini yürüten Ünal; "İki yıldır Anadolu Parsı üzerine bilimsel araştırmalar yürütmekteyiz. Biyoçeşitlilik, kültür ve tarih olarak Anadolu'nun önemli bir türü. 1968 yılından bu yana nesli tükenmiş biliniyordu. 2020 yılında üniversitemizin de dahil olduğu bir çalışmada ilk net görüntüsü ortaya çıktı". Diyerek kedigiller familyasının dünyada sadece ülkemizde görünen bir alt türü olduğunu söyledi. Tarım ve Orman Bakanlığının davetiyle bu araştırmalarda Pars varlığını tespit ettiklerini, devam eden süreçte protokol imzalayıp çalışmalara başladıklarını açıkladı. Projenin 1 Nisan 2023 tarihinde Tübitak tarafından resmi olarak desteklendiği, 36 ay sürecek olan çalışmaların 2026 yılında son bulacağını anlattı.

Bu süreçte karşılaştıkları zorluklardan bahseden Ünal; "Çalışma esnasında bir arazi çalışması ve arazide Anadolu Parsını tespit etmek amacıyla foto kapanlar kuruyoruz. Akdeniz ve Ege bölgesinde çalışmalarımız devam ediyor. Foto kapan kurulma aşaması hayvanın yaşadığı alanlara ağırlıklar ve ekipmanları taşımayı gerektiriyor. Esas zorluğumuz ise

foto kapanlarımızın maalesef çalınıyor olması. Bu durum çalışmanın başarısını sekteye uğrattır".

Çalışmanın aşamaları ilerlediğinin altını çizen Ünal, Pars ilerleyişini gösteren bir harita elde ettiklerini ve varlığına dair yöre halkıyla istişare yaptıklarını vurguladı; "Anadolu Parsının yeni alanlarda varlığını tespit etmeye çalışıyoruz bu yüzden olmaması da bizim için bir veri. Sahada yaklaşık yüz adet foto kapanımız mevcut. Yeni bireyler var olabileceğini düşündüğümüz noktalara yerleştiriyoruz ve yeni izler bulmaya çalışıyoruz."

DIŞI BİREY İZİNE RASTLAMADIK

Popülasyonun tespit edilen sayısının 10'dan fazla olmadığını açıklayan Ünal, sayının az olması ve dışı birey gözlemlenememesinin büyük tehlike oluşturduğunu söyleyerek; "Bu yüzden çiftleşmenin ne durumda olduğunu bilemiyoruz. Yavru var mı yok mu öğrenememiş değiliz" dedi. Ayrıca bilinçsiz avcılığın popülasyon için tehdit olabileceğine değinen Ünal; "Kaçak avcılık yapılıyor mudur diye soru işaretlerimiz var. Besin anlamında herhangi bir tehdit bulunmuyor."

HABİTATIN KORUNMASI

Tarım ve Orman Bakanlığı ve Doğa

Koruma ve Milli Parklar Genel Müdürlüğü'nün türün var olduğu bütün noktalarda koruma çalışmalarının devam ettirdiğini ve üniversite olarak bu araştırmayı sürdürdükleri vurgusunu yapan Ünal; "Dağlık, ormanlık alanların çoğunda yaşayabiliyor. Anadolu Parsı için uygun besin, mekân, örtü ve su bulunan yapay bir habitat oluşturmak mümkün değil. Çünkü geniş alan çok önemli. Bir günde kat ettiği mesafeler erkek bireyde 35 km, dişi bireyde 15 km'ye ulaşıyor." Ayrıca türün yapaylık hissettiğinde bölgeden kaçabileceğine dikkat çekti.

TÜRKİYE'NİN EN YIRTICISI

Anadolu Parsı'nın besin piramidinin en üstünde olduğunu söyleyen Ünal, "Türkiye'nin en büyük otçulları ile besleniyor. Ülkemizdeki en yırtıcı hayvan. Yaban keçisi, yaban domuzu, alageyik, karaca ve dişi bir kızıl geyik avlayabilecek kapasiteye, güce sahip bir hayvan. Bu hayvanlar da ülkemizin farklı bölgelerinde bolca bulunuyor."

İNSANLARIN BU KONUDA BİLİNÇLENDİRİLMESİ ÇOK ÖNEMLİ

Isparta Uygulamalı Bilimler Üniversitesi ve Aksa Enerji iş birliği ile biyoçeşitliliğin korunması için anlaşma imzalandı. Bu anlaşma kapsamında alınan nakdi deste-

ğin projenin bilimsel ve farkındalık çalışmalarının yürütülmesinde değerlendirileceğini belirten Ünal; "Özellikle deprem bölgelerinde yer alan habitatlarda türün farkındalık çalışmalarını Nisan ayından itibaren planlamayı düşünüyoruz. Neslin devamı için bölge halklarının bilinçlendirilmesi çok önemli. Anadolu Parsı sekiz tane alt tür içerisinde en büyük olanı ve en uysal olanı olarak biliniyor. İnsana saldırısı yok diyebiliriz fakat yine dikkat etmek gerekir. İnsanlar tedirgin olabilir bu yüzden bilinçlendirme yapılması gerekiyor." Ayrıca Tarım Orman Bakanlığı Yaban Hayvanları Koruma Kanunu ile koruma çalışmalarını yürüttüğünü, kaçak avcılıkla bilinçli şekilde mücadele edilmesi gerektiğini bizlere anlattı.

ÜMİT EDİYORUZ

Ülkemizin taşıma kapasitesi ölçüğünde türün artması, gelişmesi, dışı bireylerin bulunması yoksa getirilmesi ve aile olarak korunup ülkemizde gelecek nesillere aktarılmasını vurguladı. Türün dışı birey tehdidi yaşadığını dile getiren Ünal; "İran, Kafkasya ve Türkmenistan gibi diğer alt türlerin bulunduğu ülkelerden, ülkeler arası iş birliği ile dışı bireylerin yakalanıp ülkemize getirilebilir".

Ülkemiz için tarihi ve kültürel değerinden bahseden Ünal; "Gen değeri olarak müthiş bir canlı. 9000 yıl öncesine kadar bu topraklarda yaşamış ve kürklere, kabartmalara işlenmiştir. Selçuklu Sultanı II. Gıyaseddin Keyhüsrev'in parasında görmek mümkündür. Kız erkek isimleri olan Baybars, Aybars, Pars isminden gelmektedir. Tarihten bugüne öneme sahip Anadolu Parsı'nın korunması ve gelişmesi için çalışmalarımızı sürdürüyoruz."

Röportajı sonlandırırken yaşadığı deneyimlerden bahseden Ünal; "Anadolu Parsı 2020 yılının Ağustos ayında Tarım ve Orman Bakanlığı ve Doğa Koruma ve Milli Parklar Genel Müdürlüğü'nün koruma amaçlı foto kapanına takıldı. İlk gördüğümüz zaman şok olduk, nesli tükendi diye bilinen bir canlı önümüzdeydi. Daha sonra biz sahaya gittik ve ortak foto kapanlar kurduk. Böyle bir türün varlığını beklemiyorduk. Bir ay sonra foto kapan takıldı, bizim için müthiş bir gelişmeydi."

Haber: Murat Yıldız

Doç. Dr.
Yasin Ünal

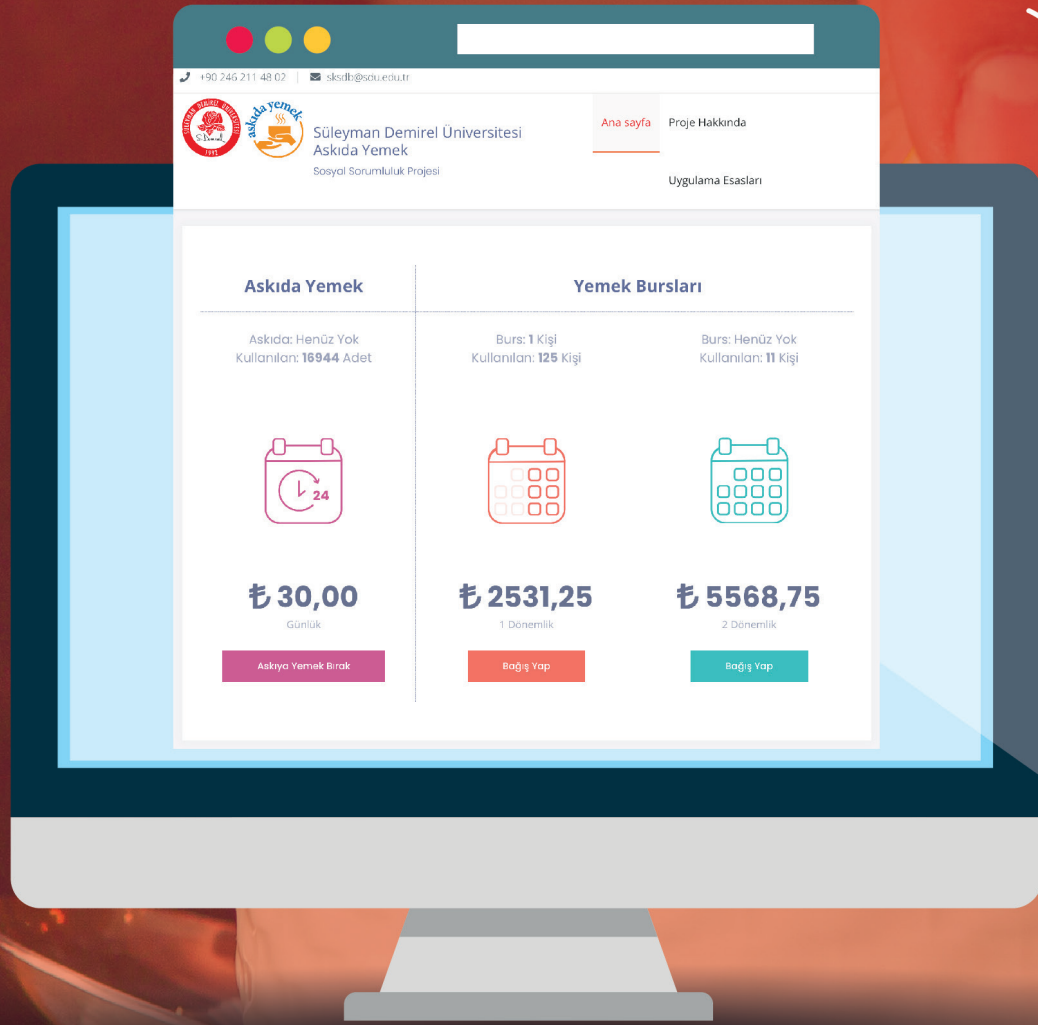

SÜLEYMAN DEMİREL ÜNİVERSİTESİ

SDÜ Öğrencilerinin Askıda Yemeği Var

QRKODU OKUTUNUZ

askidayemek.sdu.edu.tr

